

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

DLA GMINY TRZEBNICA NA LATA 2024-2027

Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA

2028-2031

CZERWIEC 2024

ZAMAWIAJĄCY:

Gmina Trzebnica
Ul. Piłsudskiego 1
55 – 100 Trzebnica

WYKONAWCA:

Envico Solutions
ul. 11 Listopada 47/14
07-200 Wyszaków
Tel: +48 517 621 901
E-mail: samorzady@envico.com.pl
www.envico.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Mgr inż. Mateusz Puścian

Mateusz Puścian
.....

Mgr inż. Krystian Rachubka

Krystian Rachubka
.....

Mgr inż. Daria Kostrzewa

Daria Kostrzewa
.....

SPIS TREŚCI

Spis rysunków	7
Spis tabel	7
Spis wykresów	8
Wykaz skrótów	10
1. Wstęp	11
2. Streszczenie	12
3. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	14
4. Charakterystyka Gminy Trzebnica	17
4.1. Położenie geograficzne	17
4.2. Sytuacja demograficzna	18
4.3. Sytuacja gospodarcza	21
4.4. Zabytki	23
4.5. Warunki klimatyczne	24
4.6. Infrastruktura techniczna	25
4.6.1. System gazowy	25
4.6.2. System ciepłowniczy	26
4.6.3. System elektroenergetyczny	26
5. Ocena aktualnego stanu środowiska Gminy Trzebnica	29
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	29
5.1.1. Jakość powietrza atmosferycznego	29
5.1.2. Zagadnienia horyzontalne	33
5.1.3. Podsumowanie	34
5.1.4. Analiza SWOT	34
5.2. Gospodarowanie wodami	35
5.2.1. Wody powierzchniowe	35

5.2.2.Wody podziemne	38
5.2.3.Susze.....	41
5.2.4.Zagadnienia horyzontalne.....	42
5.2.5.Podsumowanie.....	42
5.2.6.Analiza SWOT	43
5.3.Gleby	43
5.3.1.Zagadnienia horyzontalne.....	45
5.3.2.Podsumowanie.....	45
5.3.3.Analiza SWOT	46
5.4.Zasoby geologiczne	46
5.4.1.Zagadnienia horyzontalne.....	48
5.4.2.Podsumowanie.....	48
5.4.3.Analiza SWOT	48
5.5.Zasoby przyrodnicze.....	48
5.5.1.Formy ochrony przyrody	49
5.5.2.Zagadnienia horyzontalne.....	60
5.5.3.Podsumowanie.....	60
5.5.4.Analiza SWOT	61
5.6.Gospodarka wodno-ściekowa	61
5.6.1.Sieć wodociągowa	61
5.6.2.Sieć kanalizacyjna.....	64
5.6.3.Jakość wód powierzchniowych	66
5.6.4.Jakość wód podziemnych.....	68
5.6.5.Zagadnienia horyzontalne.....	70
5.6.6.Podsumowanie.....	70
5.6.7.Analiza SWOT	71

5.7.Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	71
5.7.1.Zagadnienia horyzontalne	74
5.7.2.Podsumowanie	75
5.7.3.Analiza SWOT	75
5.8.Zagrożenia hałasem.....	76
5.8.1.Zagadnienia horyzontalne	78
5.8.2.Podsumowanie	79
5.8.3.Analiza SWOT	79
5.9.Pola elektromagnetyczne	80
5.9.1.Zagadnienia horyzontalne	83
5.9.2.Podsumowanie	84
5.9.3.Analiza SWOT	84
5.10.Zagrożenia poważnymi awariami.....	84
5.10.1.Zagadnienia horyzontalne	85
5.10.2.Podsumowanie	85
5.10.3.Analiza SWOT	85
6. Podsumowanie efektów realizacji dotychczas realizowanych działań na rzecz ochrony środowiska	86
7. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	87
8. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość z realizacji Programu Ochrony Środowiska	104

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Gminy Trzebnica na tle powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego.....	18
Rysunek 2. Lokalizacja linii energetycznych i GPZ na tle Gminy Trzebnica.....	28
Rysunek 3. Podział województwa dolnośląskiego na strefy.....	30
Rysunek 4. Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na tle Gminy Trzebnica.....	36
Rysunek 5. Mapa zagrożenia powodziowego Gminy Trzebnica.....	38
Rysunek 6. Jednolite Części Wód Podziemnych na tle Gminy Trzebnica.....	40
Rysunek 7. Położenie Gminy Trzebnica na tle głównych zbiorników wód podziemnych.....	41
Rysunek 8. Złoża kopalin na tle Gminy Trzebnica.....	47
Rysunek 9. Położenie Gminy Trzebnica na tle Parku Krajobrazowego.....	50
Rysunek 10. Położenie Gminy Trzebnica na tle rezerwatów przyrody.....	51
Rysunek 11. Położenie Gminy Trzebnica na tle Obszarów Natura 2000.....	53
Rysunek 12. Lokalizacja użytków ekologicznych na terenie Gminy Trzebnica.....	55
Rysunek 13. Stanowiska dokumentacyjne zlokalizowane na terenie Gminy Trzebnica.....	57
Rysunek 14. Pomniki przyrody na tle Gminy Trzebnica.....	58
Rysunek 15. Granice Gminy Trzebnica na tle korytarzy ekologicznych.....	59
Rysunek 16. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej, GPZ oraz linii energetycznej na tle Gminy Trzebnica.....	82

SPIS TABEL

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w Gminie Trzebnica w roku 2023.....	22
Tabela 2. Wykaz zabytków na terenie Gminy Trzebnica.....	23
Tabela 3. Klasyfikacja strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.....	31
Tabela 4. Klasyfikacja strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin.....	32
Tabela 5. Charakterystyka JCWPd nr 79, nr 95 i nr 96.....	39
Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów rolnych na terenie Gminy Trzebnica.....	44

Tabela 7. Bilans zasobów złóż kopalin w Gminie Trzebnica.....	46
Tabela 8. Struktura lasów na terenie Gminy Trzebnica	49
Tabela 9. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Trzebnica w latach 2016-2022.....	63
Tabela 10. Stan ekologiczny jednolitych części wód	67
Tabela 11. Klasyfikacja stanu czystości jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Trzebnica.....	68
Tabela 12. Stan ekologiczny jednolitych części wód	69
Tabela 13. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Trzebnica w 203 roku	72
Tabela 14. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LDWN – powiat trzebnicki	77
Tabela 15. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LN – powiat trzebnicki	78
Tabela 16. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie powiatu bytowskiego	83
Tabela 17. Wskaźnik monitorowania efektów realizacji związanych z ochroną środowiska w Gminie Trzebnica.....	86
Tabela 18. Cele, kierunki interwencji i zadania	89
Tabela 19. Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem	97

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności na terenie Gminy Trzebnica w latach 2017–2023	19
Wykres 2. Ruch naturalny na terenie Gminy Trzebnica w latach 2016–2022	19
Wykres 3. Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie Gminy Trzebnica	20
Wykres 4. Liczba zameldowań i wymeldowań na pobyt stały w Gminie Trzebnica w latach 2016–2022.....	21
Wykres 5. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Trzebnica w latach 2017–2023.....	21
Wykres 6. Sieć gazowa i wskaźnik zagazowania na terenie Gminy Trzebnica w latach 2016-2022.....	25

Wykres 7. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej i wskaźnik zwodociągowania Gminy Trzebnica w latach 2017-2023	62
Wykres 8. Zużycie wody ogółem na 1 mieszkańca w m ³ Gminy Trzebnica w latach 2016–2022	62
Wykres 9. Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania Gminy Trzebnica w latach 2017–2023.....	65

WYKAZ SKRÓTÓW

ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BDL	Bank Danych Lokalnych
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie
GPZ	Główny Punkt Zasilania
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
ISOK	Informatyczny System Osłony Kraju
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWpd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KZGW	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NPPDL	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OSCR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OSO	Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków
OZE	Odnawialne źródła energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
PIG PIB	Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
PWIS	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
SOO	Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk
SUW	Stacja Uzdatniania Wody
SWOT	Technika służąca do porządkowania i analizy informacji
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPGO	Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
WSSE	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
ZDR	Zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

1. WSTĘP

Sporządzenie niniejszego Programu jest wypełnieniem dyspozycji przepisów prawa. Najwyższy imperatyw stanowi art. 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., nakazujący władzom publicznym prowadzenie polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Norma ta została rozwinięta w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54), która w art. 17 i 18 zobowiązuje organ wykonawczy gminy do sporządzenia, a Radę Gminy do uchwalenia programu ochrony środowiska.

Program przyjmowany jest uchwałą Rady Gminy po zaopiniowaniu przez odpowiednie jednostki (Zarząd Powiatu, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego) i przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Program Ochrony Środowiska jest podstawowym dokumentem pozwalającym na koordynację działań związanych z ochroną środowiska na terenie gminy. Znajdują się w nim szczegółowe cele i zadania, jakie stoją przed gminą i innymi podmiotami w odniesieniu do ochrony środowiska. Zdefiniowane cele i zadania są przygotowane w taki sposób, by w jak najwyższym stopniu były wykonalne z zastosowaniem założeń zrównoważonego rozwoju.

Realizacja zaplanowanych w Programie zadań wymaga koordynacji pomiędzy sektorami administracji, przedsiębiorstw oraz nauki, a także włączenia społeczeństwa w proces dbałości o środowisko.

Znajdują się w nim zapisy związane z działaniami profilaktycznymi, które mają za zadanie przeciwdziałać potencjalnym zagrożeniom w przyszłości. Przygotowane zestawienie wytycznych pozwoli na dążenie do poprawy stanu środowiska w gminie i ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko. Dzięki programowi zwiększy się ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Oprócz kwestii ochrony środowiska Program porusza również problematykę nasilających się zmian klimatycznych oraz wyznacza kierunki adaptacji. Obowiązek ich określenia na poziomie regionalnym nakłada *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA 2020).

2. STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem, którego obowiązek opracowania został nałożony na organ wykonawczy gminy przez ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54). Struktura i zawartość dokumentu została opracowana według Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska 2 września 2015 r., wraz z aktualizacją załącznika nr 4 w roku 2020.

Nadrzędnym celem opracowania Programu Ochrony Środowiska jest sprecyzowanie działań, jakie można przedsięwziąć w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Zadania stawiane przed jednostką samorządu terytorialnego pokrywają się z założeniami podstawowej dokumentacji programowej i strategicznej. Program Ochrony Środowiska jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania ochroną środowiska na szczeblu gminnym. Stanowi pomost między konkretnymi działaniami a dokumentami, które dotyczą ekologii.

Podczas opracowania programu ochrony środowiska zastosowano model D-P-S-I-R (siła sprawcza – presja – stan – wpływ – reakcja), który został opracowany przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Zgodnie z modelem zjawiska społeczne i gospodarcze prowadzą do wywierania presji na środowisko. W konsekwencji zmianie ulega stan środowiska. Środowisko ma bezpośredni wpływ na ekosystemy oraz na gospodarkę. Wpływ ten wyzwała społeczną i polityczną reakcję, która kształtuje pośrednio lub bezpośrednio poszczególne elementy modelu.

Opis stanu środowiska został uzupełniony o opis przyczyn takiego stanu oraz wpływu środowiska na życie gospodarcze i społeczne. Oceny stanu środowiska dokonano z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji, są to kolejno:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.
2. Gospodarowanie wodami.
3. Gleby.
4. Zasoby geologiczne.
5. Zasoby przyrodnicze.
6. Gospodarka wodno-ściekowa.
7. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

8. Zagrożenia hałasem.
9. Pole elektromagnetyczne.
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Ponadto w każdym z powyższych obszarów interwencji szczegółowo przedstawiono wyniki analizy SWOT, a zatem mocne strony gminy, przyczyniające się do pozytywnych aspektów obecnego stanu środowiska i słabe, wymagające zmian, a przez to interwencji zmierzających do poprawy stanu obecnego, wskazano również potencjalne zagrożenia, jakie w przyszłości mogą być szkodliwe, a którym można i trzeba przeciwdziałać. Ponadto uwzględniono zagadnienia horyzontalne, tj. adaptację do zmian klimatu, monitoring środowiska i nadzwyczajne zagrożenia środowiska oraz działania edukacyjne.

W celu określenia stopnia zaawansowania realizacji zamierzonych działań, do poszczególnych zadań sprecyzowano wskaźniki. Pomogą one monitorować, w jakim stopniu założenia z Programu Ochrony Środowiska są już wykonane, a jakie należy udoskonalać.

Wskazane w Programie Ochrony Środowiska cele i kierunki, a także konkretne zamierzenia inwestycyjne im przypisane są spójne, zarówno z krajowymi, jak i wojewódzkimi programami, strategiami i planami w zakresie ochrony środowiska. Odzwierciedlają obecne trendy w zakresie jego ochrony, które przyczynią się także do realizacji polityk krajowych. Spójność z dokumentami strategicznymi i programami została opisana w rozdziale 3.

3. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI

Obecnie polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o strategię rozwoju, programy i dokumenty programowe, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 324). W związku z tym, dokumentami, na których oparty został tworzony Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzebnica na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2028-2031 są:

1. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.: bezpieczeństwa energetycznego, wewnętrznego rynku energii, efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności, badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- a) 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
  - b) 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
    - 14% udziału OZE w transporcie,
    - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
  - c) wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
  - d) redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.
2. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności:
- a) Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.
3. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.):
- a) Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
  - b) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport,

- c) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia,
  - d) Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko.
4. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej:
- a) Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I),
  - b) Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II),
  - c) Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III),
  - d) Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV),
  - e) Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V).
5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku:
- a) Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
  - b) Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030:
- a) Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.
7. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku:
- a) Rozwój odnawialnych źródeł energii.
8. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029:
- a. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu,
  - b. Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego,
  - c. Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym,

- Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią,
- d. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej,
  - e. Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz
  - f. niekorzystnymi zmianami klimatu,
  - g. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa,
  - h. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi,
  - i. Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu,
  - j. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,
  - k. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa.
9. Program ochrony środowiska dla powiatu trzebnickiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027:
- a. Dotrzymanie wymaganych standardów jakości powietrza atmosferycznego,
  - b. Poprawa jakości stanu akustycznego środowiska,
  - c. Ochrona ludności przed zagrożeniami pól elektromagnetycznych,
  - d. Użytkowanie wód zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
  - e. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej,
  - f. Działania administracyjne i informacyjne w zakresie gospodarki wodno – ściekowej
  - g. Właściwe wykorzystanie zasobów geologicznych,
  - h. Ochrona gleb,
  - i. Rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
  - j. Ochrona zasobów przyrodniczych,
  - k. Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.
10. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica,
11. Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Trzebnica.

4. CHARAKTERYSTYKA GMINY TRZEBNICA

4.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Trzebnica jest gminą miejsko-wiejską położoną w północnej części województwa dolnośląskiego i wraz z pięcioma innymi jednostkami samorządu terytorialnego tworzy powiat trzebnicki. Gmina Trzebnica podzielona jest na 41 sołectw¹. Łączna powierzchnia gminy wynosi 200 km² (19 997 ha)². Miasto Trzebnica jest siedzibą powiatu trzebnickiego

Gmina Trzebnica położona jest w centralnej części powiatu trzebnickiego i graniczy z następującymi Jednostkami Samorządu Terytorialnego:

- od północy z gminami Żmigród (powiat trzebnicki), i Milicz (powiat milicki),
- od zachodu z gminami Prusice i Oborniki Śląskie (powiat trzebnicki),
- od południa z gminami Wisznia Mała (powiat trzebnicki) i Długołęka (powiat wrocławski),
- od wschodu z gminą Zawonia (powiat trzebnicki).

Odległość od miasta Trzebnica do miasta wojewódzkiego Wrocławia wynosi ok. 34 km.

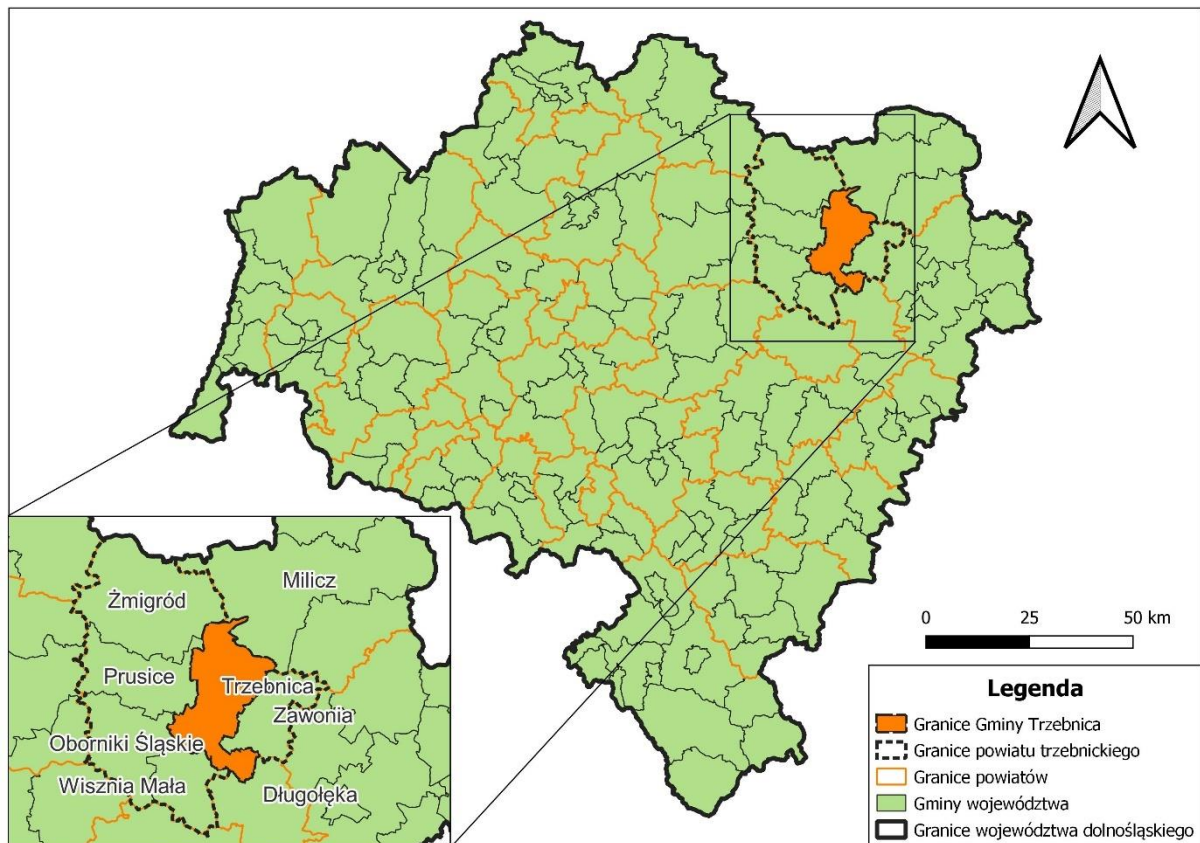
Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Kondrackiego³ Gmina Trzebnica położona jest w granicach prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, w podprowincji Nizin Środkowopolskie. Gmina Trzebnica znajduje się w trzech mezoregionach: Kotlina Żmigrodzka (część północna gminy), Wzgórza Trzebnickie (część południowa gminy) oraz Równina Oleśnicka (niewielka część południowa gminy).

---

¹ Urząd Miejski w Trzebnicy

² Bank Danych Lokalnych, GUS

³ Podział fizyko-geograficznym Polski wg Kondrackiego

Rysunek 1. Położenie Gminy Trzebnica na tle powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego

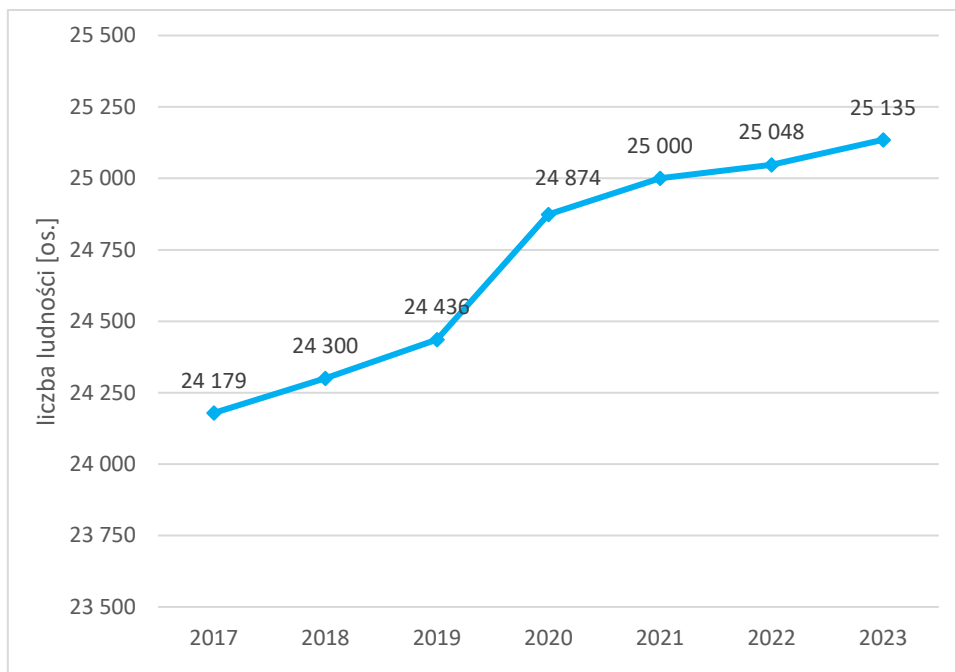
Źródło: Opracowanie własne

Na terenie gminy Trzebnica występują następujące typy dróg: droga krajowa nr 5, drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne. Jako podstawowe traktuje się powiązania w kierunku północnym - do Poznania, północno-wschodnim - do Milicza i wschodnim - do Oleśnicy. Duże natężenie ruchu lokalnego, przy nakładaniu się ruchu tranzytowego w kierunku Poznania, Milicza i Oleśnicy stwarza uciążliwość akustyczne na terenach wzdłuż głównych ciągów drogowych. Część dróg cechują niskie parametry techniczne i zły stan nawierzchni..

4.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

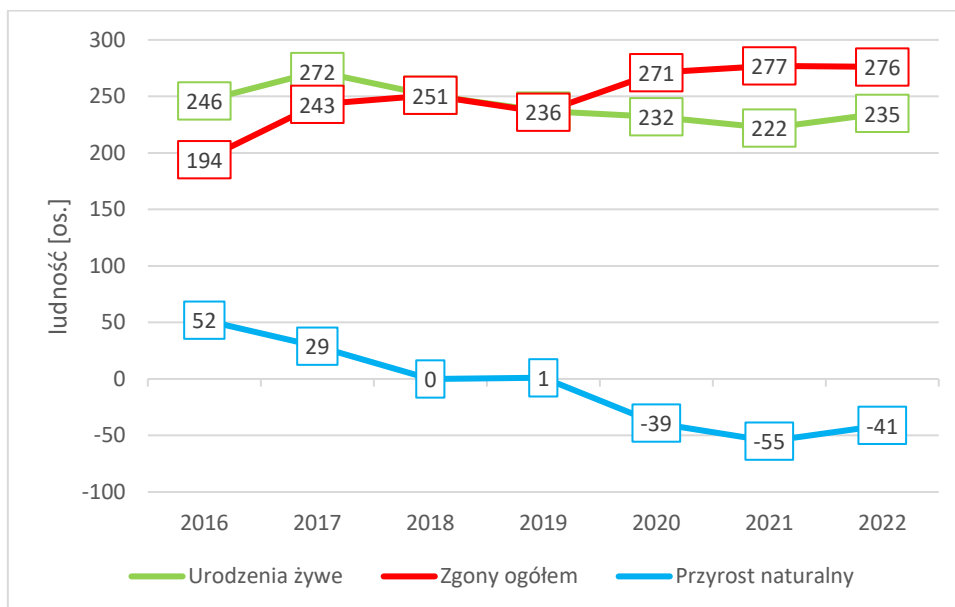
Z Danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że na przestrzeni lat 2017-2023 liczba ludności cechowała się tendencją wzrostową (o 3,8%). W 2023 roku Gminę Trzebnica zamieszkiwało 25 135 osób, z czego 51,9% (13 007 osoby) stanowiły kobiety, a 48,4% (12 128 osób) mężczyźni. Mieszkańcy Gminy Trzebnica stanowią 28,7% powiatu trzebnickiego, a gęstość zaludnienia wynosi 125,7 osób na 1 km² ⁴.

⁴ Bank Danych Lokalnych, GUS

Wykres 1. Liczba ludności na terenie Gminy Trzebnica w latach 2017–2023
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

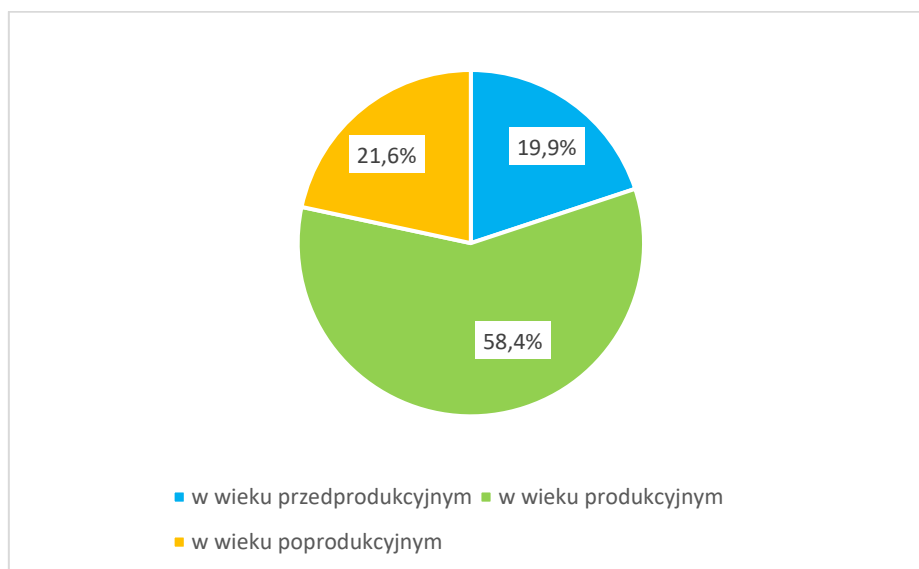
Od 2020 roku w Gminie Trzebnica odnotowuje się ujemny przyrost naturalny (liczba urodzeń była mniejsza niż liczba zgonów). Wyjątkiem są lata 2016-2019 w których przyrost naturalny osiągał wartości dodatnie⁵.

Wykres 2. Ruch naturalny na terenie Gminy Trzebnica w latach 2016–2022
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁵ Bank Danych Lokalnych, GUS

Pod względem struktury wiekowej, w Gminie Trzebnica przeważa ludność w wieku produkcyjnym (58,4% ludności). Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym stanowią 19,9%, natomiast w wieku poprodukcyjnym 21,6% ogółu ludności. Współczynnik obciążenia demograficznego, czyli liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił w 2023 roku 71,1. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) w Gminie Trzebnica wyniósł 107⁶.

Wykres 3. Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie Gminy Trzebnica

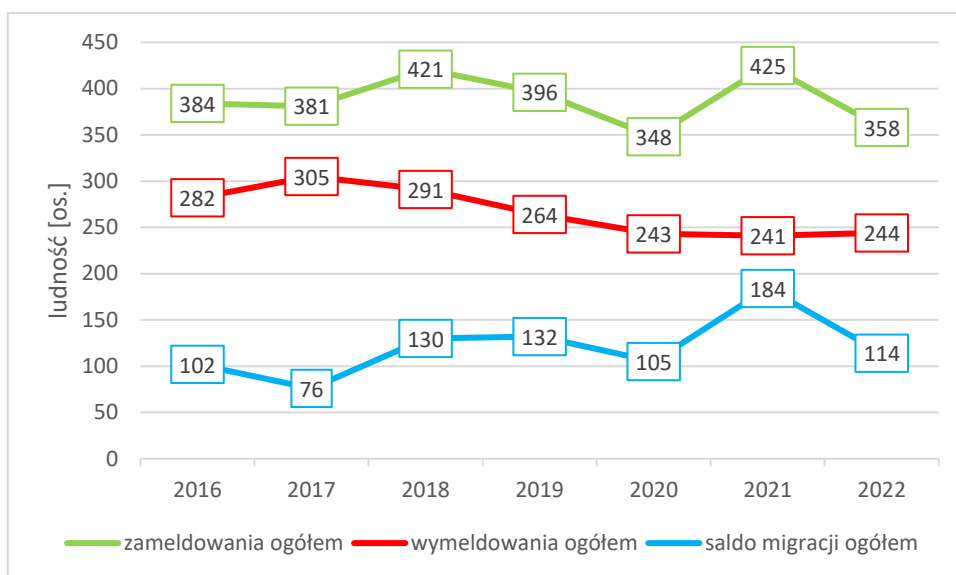
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba zameldowań na terenie Gminy Trzebnica w roku 2022 spadła o 26 w stosunku do roku 2016. W analizowanym okresie saldo migracji przyjmowało na ogół wartości dodatnie, co świadczy o większej liczbie zameldowań niż wymeldowań na tym terenie⁷.

---

⁶ Bank Danych Lokalnych, GUS

⁷ Bank Danych Lokalnych, GUS

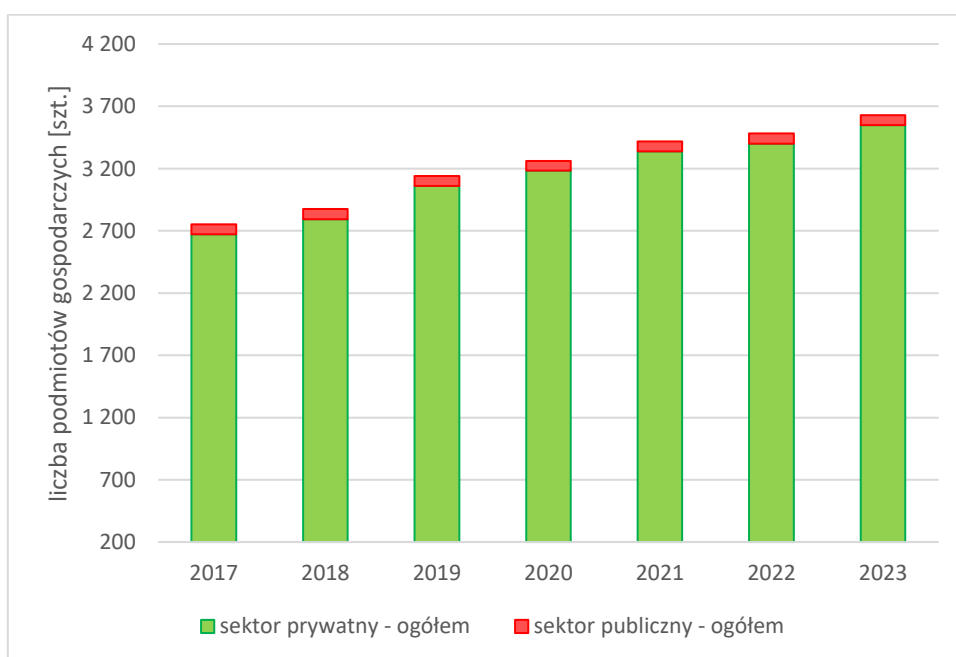

Wykres 4. Liczba zameldowań i wymeldowań na pobyt stały w Gminie Trzebnica w latach 2016–2022
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.3. SYTUACJA GOSPODARCZA

W Gminie Trzebnica w 2023 roku zarejestrowanych było 3628 podmiotów gospodarki narodowej. Przeważają przedsiębiorstwa sektora prywatnego 3 548 (97,8%) – do sektora publicznego przynależą jedynie 80 instytucji (2,2%).

W 2023 roku liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Trzebnica, wg danych GUS, wzrosła o 877 przedsiębiorstw względem roku 2017. Wpływa to pozytywnie na rozwój gospodarczy gminy.

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Trzebnica w latach 2017–2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na tle wszystkich działalności zdecydowanie wyróżnia się sekcja G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle) – 655 podmiotów oraz sekcja: F (budownictwo) – 608 podmioty. Duży udział obserwuje się także w sekcji M (Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) – 367 podmiotów.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w Gminie Trzebnica w roku 2023

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych na rok 2023	
		Sektor prywatny	Sektor publiczny
Sekcja A	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	39	-
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	1	-
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	281	-
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	-
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	10	0
Sekcja F	Budownictwo	608	-
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	655	0
Sekcja H	Transport i działalność magazynowa	201	1
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	81	-
Sekcja J	Informacja i komunikacja	188	-
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	106	-
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	297	26
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	366	1
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	109	-
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9	10
Sekcja P	Edukacja	96	26
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	185	10

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych na rok 2023	
		Sektor prywatny	Sektor publiczny
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	70	6
Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa	231	-
łącznie		3 535	80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.4. ZABYTKI

Trzebnica należy do najstarszych miast Polski (1138 r. - pierwszy zapis w dokumencie wymieniający nazwę miasta). Tu odkryto najstarsze ślady człowieka w Polsce (*Homo erectus*) pochodzące sprzed ok. 500 tys. lat⁸. Na obszarze miasta zlokalizowanych jest 484 obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków i 417 wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków, w tym 13 wpisanych do rejestru zabytków. Na obszarze miasta zlokalizowanych jest także 28 stanowisk archeologicznych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków i 31 wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków, w tym 2 wpisane do rejestru zabytków⁹. Poniżej przedstawiono spis obiektów, które zostały wpisane do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Tabela 2. Wykaz zabytków na terenie Gminy Trzebnica

Lp.	Miejscowość	Funkcja	Nazwa	Chronologia	Nr rej.
1	Boleścin	zespół pałacowy	pałac	k. XIX	A/3884/661/W z 5.05.1991
			park		
2	Cerekwica	kościół	kościół par. pw. św. Wawrzyńca	XV, XIX	A/3878/1726 z 20.06.1966
3	Głuchów Górny	zespół kościoła ewangelickiego	kościół, ob. rzym kat. fil. pw. Podwyższenia Krzyża	1857	A/3862/685/W/1-2 z 29.06.1993
			kaplica przedpogrzebowa	1860	
			plebania, ob. szkoła	2 poł. XIX	
			ogrodzenie - mur z bramą	2 poł. XIX	
4	Głuchów Górny	park	park pałacowy	2 poł. XIX	A/6126 z 24.01.2019
5	Koczurki	kościół	kościół par. pw. Nawiedzenia NMP	1801, 1850	A/3875/1727 z 20.06.1966
6	Koniowo	kościół	kościół fil. pw. NMP Królowej Polski	XVIII-XX	A/3864/684/W z 29.06.1993
7	Koniowo	cmentarz	cmentarz przykościelny	XVIII-XX	
8	Kuźniczysko	kościół	kościół ewangelicki, drewn.	XVIII	A/365/478 z 18.06.1959

⁸ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica, 2019

Lp.	Miejscowość	Funkcja	Nazwa	Chronologia	Nr rej.
9	Kuźniczysko	młyn wodny	młyn wodny, ul. św. Jadwigi 14	k. XVII, 2 poł. XIX	A/5944 z 20.11.2014
10	Masłów	kościół	kościół ewangelicki, ob. rzym.kat. pw. Trójcy Świętej	1592, 1710	1717 z 20.06.1966
11	Trzebnica	ośrodek historyczny miasta	ośrodek historyczny miasta	-	A/1856/416 z 12.02.1957 i z 7.07.2008
12	Trzebnica	zespół klasztorny cystersek	kościół par. pw. św. Bartłomieja i św. Jadwigi	1203-40, 1268-69, 1740-85	A/3879/18 z 28.11.1947
			klasztór	1697-1726	A/3881/626/W z 18.04.1990
			ogrodzenie klasztoru i sadu klasztornego, mur. folwark klasztorny	- XVIII-pocz. XX	
13	Trzebnica	kościół	kościół pw. św. Piotra i Pawła ul. Drzymały 1	XIII, 1845-55	A/3861/703/W z 23.03.1995
			wieża	XV	A/3880/312 z 7.05.1956
14	Trzebnica	kościół	kościół „leśny” pw. Czternastu Świętych Wspomożycieli, ul. Leśna 10	1886	A/5895 z 19.12.2013
15	Trzebnica	cmentarz	cmentarz żydowski, na obrzeżach miasta, w sąsiedztwie obecnej trasy ruchu S5	1826	A/6137 z 25.04.2019
16	Trzebnica	willa	willa, ul. ks. Bochenka (d. Wolności) 8	k. XIX / XX	A/3860/674/W z 10.02.1993
17	Trzebnica	ogród	ogród (teren)	-	
18	Trzebnica	dom	dom, ul. Henryka Brodatego 1, (nie istnieje)	XVII/XVIII	nr rej.: 866 z 19.04.1961
19	Trzebnica	plebania	plebania, ob. dom, ul. Jana Pawła II 3 (d. Henryka Brodatego 2)	ok. 1700, pocz. XX	A/3874/1720 z 20.06.1966
20	Trzebnica	hotel	hotel „Zdrój Jadwigi”, ob. starostwo pow., ul. Leśna 1	1888	A/1637 z 3.03.2010
21	Trzebnica	zespół pensjonatu, ul. Oleśnicka 24; 26	pensjonat „Zamek przy Lesie Bukowym”	1890-XX	A/3859/712/W z 21.06.1995
			wozownia	1890-XX	
			studnia „Źródło Marii Karoliny”	1897	
			park	1890-XX	
22	Trzebnica	dom	dom, Rynek 8	k. XVIII	A/3876/1721 z 20.06.1966
23	Trzebnica	szkoła	szkoła, ul. Stawowa 1	1902	A/4398 z 7.11.2010

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa

4.5. WARUNKI KLIMATYCZNE

Trzebnica znajduje się w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym o klimacie łagodnym, umiarkowanie ciepłym i wilgotnym. Kształtują go w dużej mierze masy powietrza

polarno-morskiego napływającego z Atlantyku. Istotną cechą klimatu w Trzebnicy jest jego nieregularność, zmienność i aktywność atmosferyczna¹⁰.

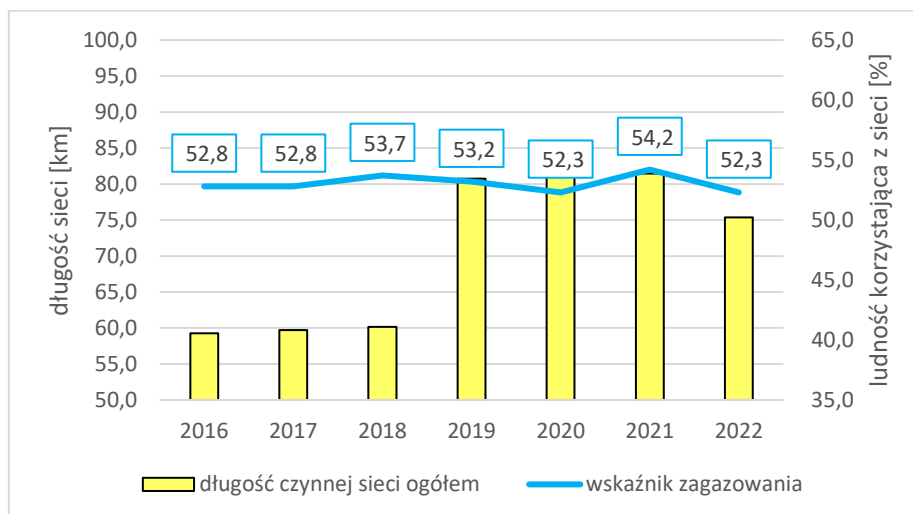
Przeciętne roczne opady wynoszą od 600 do 700 mm. Zima trwa tutaj zwykle od 50 do 70 dni, a lato od 90 do 110 dni. Okres wegetacji wynosi 210-220 dni. Średnia temperatura roku waha się między +7 a +9 °C¹¹.

Przeważają wiatry wiejące z północnego zachodu, rzadziej z północnego wschodu. Wiatry południowo-zachodnie wieją rzadziej, powodując ekstremalne zjawiska atmosferyczne, takie jak burze i ulewne deszcze¹².

4.6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.6.1. SYSTEM GAZOWY

Właścicielem i jednocześnie eksploratorem większości urządzeń związanych z dostawą gazu na obszarze gminy Trzebnica jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy Wrocław, Sekcja obsługi Sieci Trzebnica. Gaz ziemny na terenie Gminy Trzebnica rozprowadzany jest siecią gazową średniego oraz niskiego ciśnienia o długości ok. 45 km, której operatorem jest PSG. Ponadto, przez jej teren przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia, którego operatorem jest OGP. W przypadkach braku sieci gazowej zapotrzebowanie na gaz jest zaspokajane z butli lub zbiorników napełnianych w odpowiednich punktach.

Wykres 6. Sieć gazowa i wskaźnik zagazowania na terenie Gminy Trzebnica w latach 2016-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica, 2019

¹¹ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

¹² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica, 2019

4.6.2. SYSTEM CIEPŁOWNICZY

W gminie Trzebnica dominują indywidualne źródła produkcji ciepła ze względu na rozdrobniony układ zabudowy typowy dla obszarów wiejskich i przedmieść. W zabudowie zagrodowej lub jednorodzinnej starszego typu wiodącą rolę odgrywają kotły na paliwa stałe, które stanowią głównie różne sorty węgla kamiennego (miał, groszek, brykiet), rzadziej węgiel brunatny. W wielu przypadkach - ze względu na konstrukcje tych urządzeń – wraz z węglem współspalane jest drewno (opałowe, gałęziowe oraz odpadowe), a także palne frakcje odpadów. Na terenach miejscowości położonych tam, gdzie istnieje dostęp do sieci gazowej bardzo dużą grupę indywidualnych źródeł ciepła stanowią kotły gazowe. Z kolei kotły na paliwa stałe to w dużej mierze nowoczesne urządzenia przystosowane do spalania ekogroszku z zastosowaniem automatycznych podajników paliwa.

Poza powszechnymi i dominującymi w poszczególnych wsiach indywidualnymi źródłami ciepła, jedynie w kilku przypadkach mówić można o grupowych kotłowniach lokalnych. Zlokalizowane są one w zabudowie wielorodzinnej, jaka powstała na terenie dawnych państwowych gospodarstw rolnych lub spółdzielni produkcyjnych.

Coraz większą grupę źródeł ciepła w budownictwie jednorodzinnym stanowią rozwiązania oparte w całości o odnawialne źródła energii (pompy ciepła, kotły na biomasę) lub układy hybrydowe, w których stanowią one uzupełnienie dla rozwiązań tradycyjnych (kolektory słoneczne).

Źródła ciepła o większych mocach termicznych zainstalowane są z kolei w obiektach pełniących funkcje publiczne (głównie szkoły) oraz w zakładach produkcyjnych i usługowych. Przy czym w zakładach produkcyjnych wytwarzana w źródle energia cieplna konsumowana jest przede wszystkim na potrzeby technologiczne, a dopiero w drugim rzędzie na cele grzewcze¹³.

4.6.3. SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

Na terenie gminy dystrybucję energii elektrycznej prowadzi „Energia Pro Koncern Energetyczny S.A.”. Obszar gminy Trzebnica jest zasilany ze stacji elektroenergetycznej GPZ 110/20 kV zlokalizowanej na terenie miasta Trzebnica ul. Milicka. Ww. stacja jest zasilana liniami napowietrznymi 110 kV relacji Pasikurowice – Trzebnica – Milicz. Przez teren gminy Trzebnica przebiega dziewięć głównych napowietrznych ciągów liniowych 20 kV (tzw. SN) tj.

---

¹³ Projekt założeń do planu Zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Trzebnica

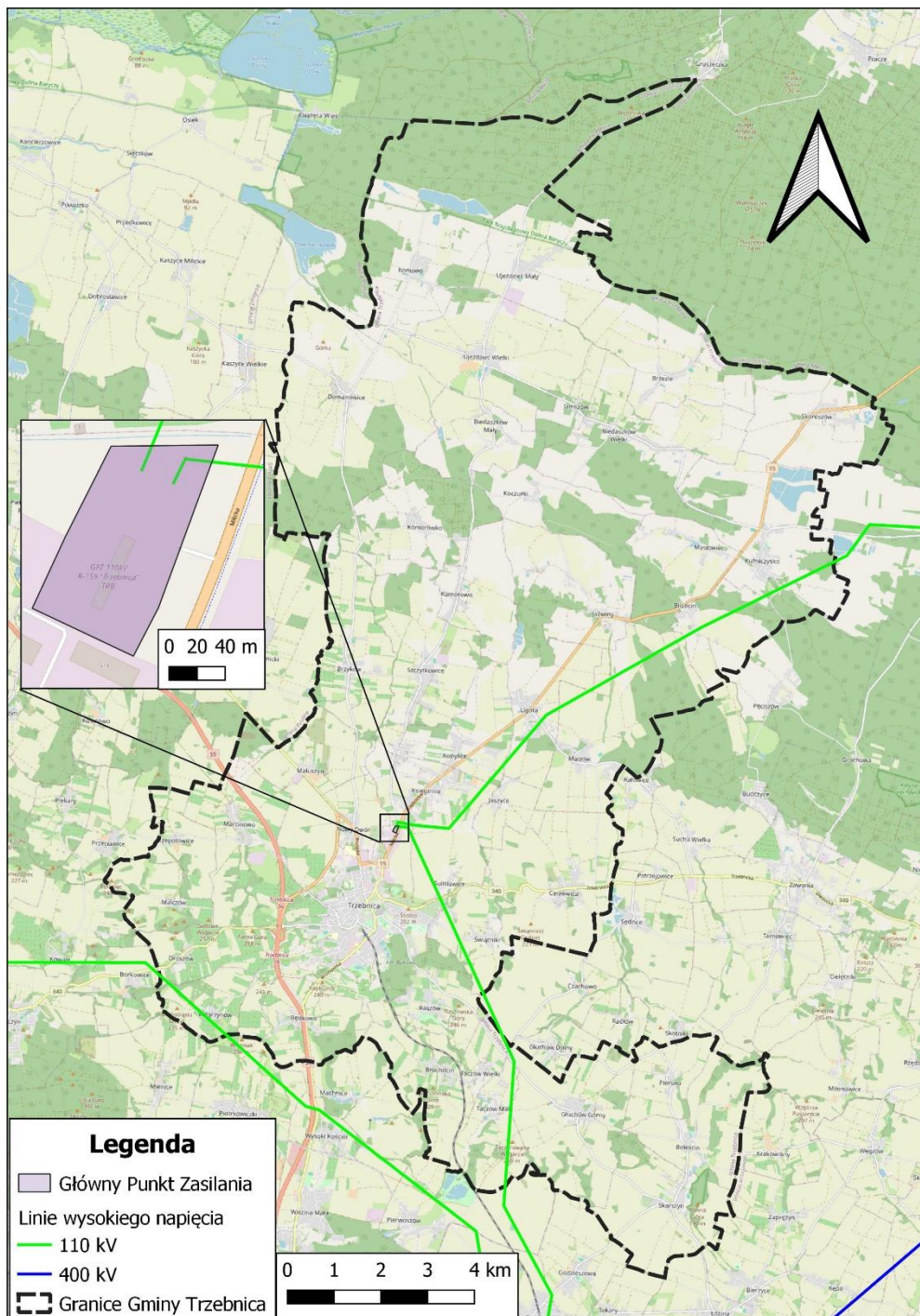
L-152, L-155, L-156, L-157, L-159, L-166, L-167, L-168 i L-170 wraz z liniami odgałęzonymi do stacji transformatorowych 20/0,4 kV oraz powiązaniem pomiędzy nimi. Miasto Trzebnica zasilane jest trzema głównymi ciągami liniowymi kablowo-napowietrznymi 20 kV tj. L-140, L-143, L-144. Główne ciągi napowietrzne wykonane są przewodami typu AFI 6-70 mm² zawieszonymi na konstrukcjach wykonanych w oparciu o słupy typu ŻN-12 i BSW-13 oraz E-12 i EPV-12, natomiast linie odgałęźne wykonane są przewodami typu AFI 6-70 mm² i AFI 6-35 mm² zawieszonymi na analogicznych konstrukcjach. Ciągi kablowe wykonane są głównie kablami typu XRUHAKXS 3x1x120 mm² i YHAKX 3x1x120 mm². Stacje transformatorowe 20/0,4 kV są wykonane, jako murowane/kontenerowe lub słupowe. Moce zamontowanych w stacjach transformatorów zależą od zapotrzebowania obszaru zasilanego z każdej z nich i kształtują się w wartościach od 63 kVA do 250 kVA w terenie wiejskim oraz od 250 kVA do 630 kVA w mieście Trzebnica.

Sieć SN jest powiązana z sąsiednimi stacjami GPZ zlokalizowanymi w Obornikach Śląskich i Żmigrodzie. Ma to na celu poprawienie pewności zasilania energią elektryczną odbiorców. W stacjach GPZ jest zamontowana odpowiednia automatyka zabezpieczeniowa oraz sygnalizacyjna poprawiająca bezpieczeństwo pracy sieci SN. Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej odbiorcom realizowane jest głównie poprzez prawidłową eksploatację istniejących urządzeń¹⁴.

Poniższa mapa przedstawia przebieg linii wysokiego napięcia na terenie gminy Trzebnica.

---

¹⁴ Projekt założeń do planu Zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Trzebnica

Rysunek 2. Lokalizacja linii energetycznych i GPZ na tle Gminy Trzebnica

Źródło: opracowanie własne na podstawie Projektu założeń do planu Zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Trzebnica

5. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA GMINY TRZEBNICA

5.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

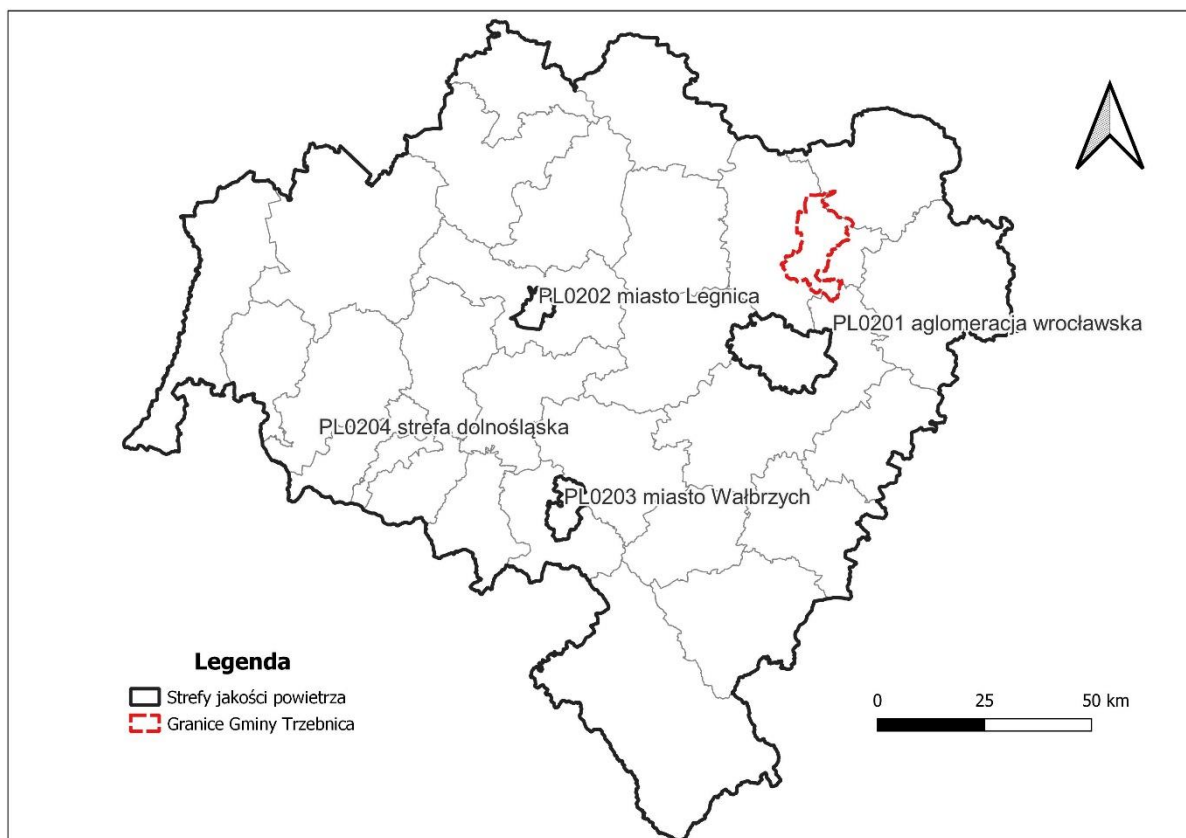
5.1.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w roku 2024 dla obszaru województwa dolnośląskiego przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2022. Obowiązek ten wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 poz. 2279).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) województwo dolnośląskie podzielone zostało na następujące strefy:

- PL0201 aglomeracja wrocławska,
- PL0202 miasto Legnica,
- PL0203 miasto Wałbrzych,
- PL0204 strefa dolnośląska.

We wszystkich strefach wykonano ocenę pod kątem ochrony zdrowia ludzi, a w strefie dolnośląskiej dodatkowo wykonano ocenę pod kątem ochrony roślin.

Rysunek 3. Podział województwa dolnośląskiego na strefy

Źródło: *Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Dolnośląskim Raport Wojewódzki za rok 2022*

Gmina Trzebnica należy do strefy dolnośląskiej. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia ludzi dla 12 substancji¹⁵:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- dwutlenku azotu - NO₂,
- tlenku węgla - CO,
- benzenu - C₆H₆,
- pyłu zawieszonego PM₁₀,
- pyłu zawieszonego PM_{2,5},
- ołowiu w pyle – Pb (PM₁₀),
- arsenu w pyle – As (PM₁₀),
- kadmu w pyle – Cd (PM₁₀),
- niklu w pyle – Ni (PM₁₀),
- benzo(a)pirenu w pyle - B(a)P(PM₁₀),

¹⁵ Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Dolnośląskim w 2023 r., GIOŚ

- ozonu - O₃,

oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla 3 substancji:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- tlenków azotu - NO_x,
- ozonu - O₃.

Dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, a także metale ciężkie i pyły zawieszone należą do produktów spalania wpływających na występowanie niskiej emisji. Ozon z kolei jest zagrożeniem dla człowieka i środowiska naturalnego w sytuacji, gdy pojawi się w powietrzu przy powierzchni ziemi. Powstaje on w gorące, słoneczne, letnie dni, w wyniku reakcji chemicznych zachodzących w przyziemnej warstwie atmosfery, gdy jest ona zanieczyszczona dwutlenkiem azotu. Dzieje się tak najczęściej w centrach miast lub przy ruchliwych trasach komunikacyjnych.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie do jednej z poniższych klas¹⁶:

- w klasyfikacji podstawowej:
  - o do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub docelowych,
  - o do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.

Tabela 3. Klasyfikacja strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	CO	NO ₂	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	BaP	O ₃
PL0204 strefa dolnośląska	A	A	A	A	C	A	A	C	A	A	C	C

Źródło: Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Dolnośląskim w 2023 r.

¹⁶ Oznaczenie klas przyjęto wg. instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska

Tabela 4. Klasyfikacja strefy dolnośląskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
PL0204 strefa dolnośląska	A	A	A

Źródło: *Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Dolnośląskim w 2023 r.*

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie dolnośląskim w 2023 r.* w strefie dolnośląskiej stwierdzono przekroczenia poziomów celów docelowych dla pyłu PM₁₀, arsenu-As, benzo(a)pirenu B(a)P oraz ozonu O₃ w odniesieniu do ochrony zdrowia ludzi.

Dla pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenku siarki – SO₂, tlenku węgla CO, dwutlenku azotu NO₂, benzenu C₆H₆, pyłu PM_{2,5}, ołowiu-Pb, , kadmu-Cd, niklu-Ni standardy emisyjne na terenie strefy dolnośląskiej były dotrzymane.

W ramach emisji powierzchniowej to sektor mieszkalnictwa stanowi największe źródło wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza na terenie Gminy Trzebnica. Podstawowym problemem w zakresie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest emisja niska, pochodząca z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie odbywa się w nieefektywny sposób. Paliwa stałe (głównie węgiel) stosowane najczęściej w wyżej wymienionych systemach grzewczych emitują benzo(a)piren oraz pył zawieszony PM₁₀ kilkaset razy bardziej obficie, niż paliwa gazowe. Cechą charakterystyczną niskiej emisji jest to, że powodowana jest przez liczne źródła wprowadzające do powietrza niewielkie ilości zanieczyszczeń. Duża liczba kominów o niewielkiej wysokości powoduje, że wprowadzane zanieczyszczenia do środowiska są uciążliwe, ponieważ zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstania. Wyniki badań monitoringowych wskazują, że emisja z ogrzewania indywidualnego w mniejszych ośrodkach miejskich oraz wiejskich ma bardzo znaczący udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jej wpływ najbardziej uwidacznia się w obszarach charakteryzujących się zwartą zabudową.

Drugą grupą emisji, co do wielkości wpływu na wartość przekroczeń jest emisja liniowa pochodząca z ruchu drogowego. Największe strumienie zanieczyszczeń związane są z głównymi węzłami komunikacyjnymi, w tym: wzdłuż ulic o zwartej, obustronnej zabudowie, będących tranzytowymi ciągami komunikacyjnymi (podwyższone stężenia NO₂, CO, formaldehydu, benzenu, itp.). Ciągły wzrost ruchu samochodowego powoduje degradację nawierzchni, co powoduje zwiększenie hałasu komunikacyjnego i wzrost ilości zanieczyszczeń

uwalnianych do atmosfery. Dzieje się to pomimo działań w zakresie modernizacji i przebudowy dróg. Warto zaznaczyć, że wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy jest od natężenia ruchu na poszczególnych trasach, rodzaju samochodów oraz rodzaju stosowanego paliwa, ale wpływ na poziom zanieczyszczeń mają również takie procesy, jak zużycie opon, hamulców oraz ścieranie nawierzchni dróg, nazywane emisją poza spalinową. Duża część mieszkańców porusza się po drogach przestarzałymi pojazdami.

Największe zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów w Gminie Trzebnica emitowane są m. in. wzdłuż drogi krajowej S5.

Obecnie na terenie Gminy Trzebnica odnawialne źródła energii wykorzystywane są w formie farm fotowoltaicznych¹⁷.

Gmina Trzebnica prowadzi regularnie spotkania informacyjne dot. Programu „Czyste Powietrze”¹⁸.

Potencjalnym źródłem emisji gazów i pyłów w środowisku mogą być także zakłady przemysłowe. Starosta Trzebnicki nie wydał pozwoleń na emisję gazów i pyłów¹⁹.

5.1.2. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii w skali lokalnej,
- intensyfikacja działań w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł produkcji energii,
- wykorzystywanie w nowym budownictwie źródeł ciepła opartych na zużyciu innych surowców niż węgiel,
- w przypadku wykorzystania węgla ważne jest również instalowanie wysokosprawnych, nowoczesnych kotłów grzewczych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- należy zwrócić szczególną uwagę na awarie przemysłowe, awarie w sieciach gospodarki komunalnej i liniach energetycznych oraz na inne nadzwyczajne zagrożenia środowiska, które wynikają z nasilenia zmian klimatycznych. W przypadku instalacji technologicznych zagrożenie wynika głównie z niedopatrzenia lub niewłaściwej obsługi, eksploatacji bądź konserwacji urządzeń. Przyczyną awarii sieci może być natomiast jej przeciążenie (w tym zły stan techniczny przy zwiększonym obciążeniu) bądź zewnętrzne warunki pogodowe (mróz, upał).
-

---

¹⁷ Urząd Miejski w Trzebnicy

¹⁸ Urząd Miejski w Trzebnicy

¹⁹ Starostwo Powiatowe w Trzebnicy

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie edukacji mieszkańców i zwiększanie ich świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, a także metod zapobiegania niekorzystnym zmianom klimatu,
- organizacja wydarzeń kierowanych do mieszkańców mających na celu promocję budownictwa pasywnego, odnawialnych źródeł energii oraz transportu alternatywnego (elektrycznego).

MONITORING ŚRODOWISKA

- w ramach funkcjonowania monitoringu środowiska przyrodniczego w zakresie badań jakości powietrza wykonywane są opracowania, dotyczące strefy dolnośląskiej. GIOŚ co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu.

5.1.3. PODSUMOWANIE

W 2024 roku GIOŚ dla obszaru województwa dolnośląskiego przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2023. Dla strefy dolnośląskiej na której położona jest Gmina Trzebnica, występują obszary przekroczenia dla pyłu PM10, arsenu-As, benzo(a)pirenu B(a)P oraz ozonu O₃. Na obszarze gminy znaczny wpływ na stan powietrza atmosferycznego ma: emisja powierzchniowa pochodząca ze spalania paliw na cele energetyczne (głównie piece pozaklasowe) oraz emisja liniowa (droga krajowa S5). Większość budynków na terenie gminy wyposażona jest w instalacje centralnego ogrzewania opalane przede wszystkim węglem oraz drewnem. Największe zanieczyszczenie ma miejsce podczas sezonu grzewczego (źródła emisji opierają się o paliwa stałe – głównie węgiel kamienny i drewno). Wpływ ruchu drogowego (emisja liniowa) na zanieczyszczenie powietrza jest mniejszy niż instalacje grzewcze, jednak jest równomiernie nasilony podczas całego roku kalendarzowego, zwłaszcza na obszarach położonych wzdłuż drogi krajowej i wojewódzkiej.

5.1.4. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – stały monitoring powietrza na terenie strefy dolnośląskiej, – inwentaryzacja źródeł ciepła, – rozwój Odnawialnych Źródeł Energi. 	<ul style="list-style-type: none"> – wysoki udział emisji niskiej (z ogrzewania indywidualnego), – stale wzrastający ruch komunikacyjny, – spalanie paliw stałych niskiej jakości, – położenie gminy w strefie dolnośląskiej, dla której odnotowano przekroczenia poziomu pyłu PM10, arsenu-As, benzo(a)pirenu B(a)P oraz ozonu O₃.

SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – termomodernizacja budynków gminnych, – wzrost energooszczędności poprzez rozwój energetyki odnawialnej, – dofinansowania dla Samorządów i osób fizycznych na inwestycje związane z ochroną powietrza. – ograniczenie emisji CO₂ z transportu kołowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – brak wystarczających środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza, – wzrost liczby samochodów, – spalanie odpadów w gospodarstwach domowych.

5.2. GOSPODAROWANIE WODAMI

5.2.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Trzebnica znajduje się w całości w dorzeczu Odry. Wał Trzebnicki dzieli obszar między zlewnie dwóch prawobocznych dopływów Odry: Widawę (po stronie południowej) oraz Barycz (po stronie północnej). Okolice Trzebnicy charakteryzują się nierównomiernie rozwiniętą siecią cieków wodnych - na stokach północnych jest mocno rozwinięta, natomiast na południowych - nieliczna. Jest to wynik dużej przepuszczalności podłoża (osady piaszczysto-sandrowe) i odpływu podziemnego²⁰.

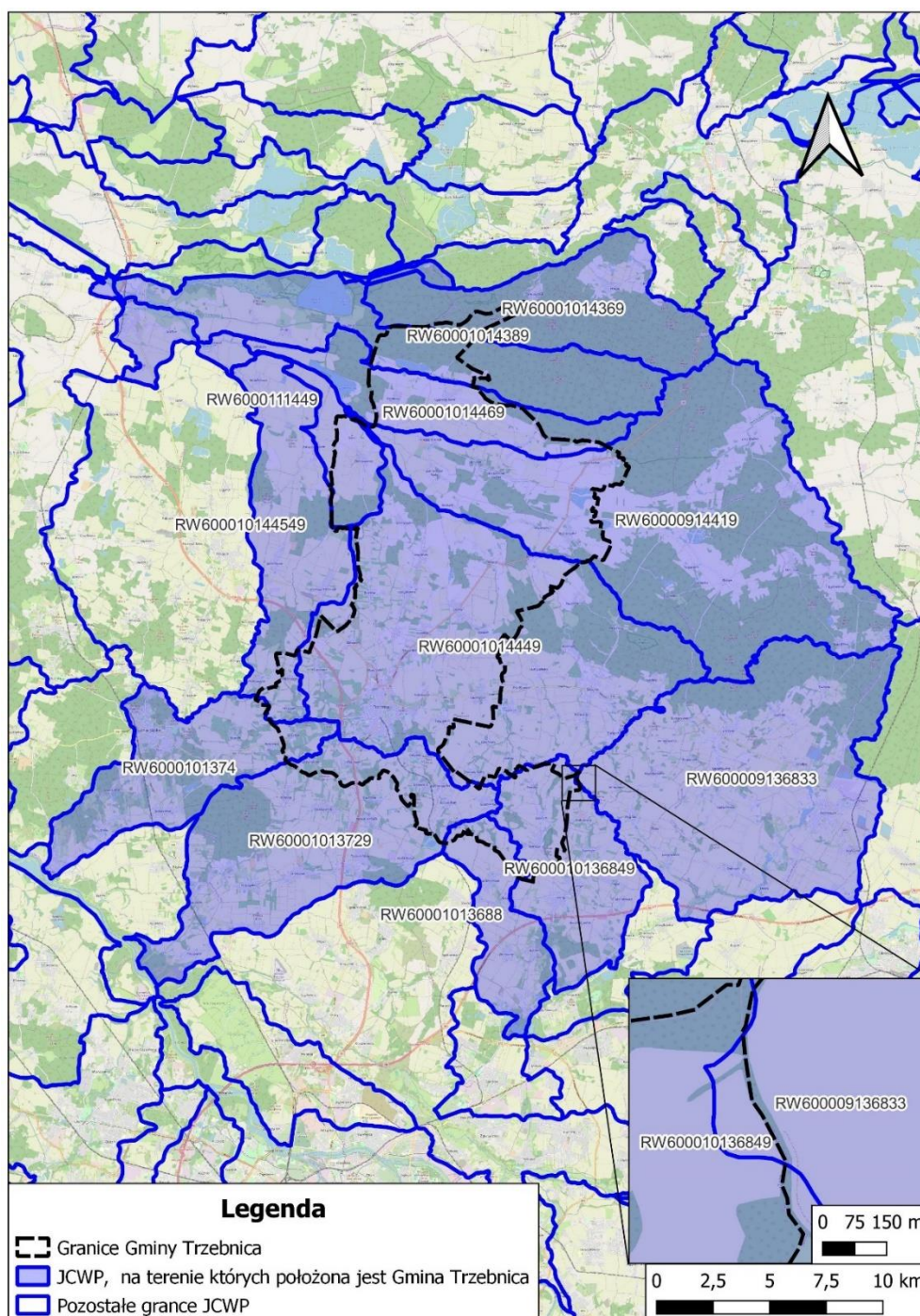
Do podstawowych cieków przepływających przez teren gminy należą: Brzeźnica, Jesionka, Sąsiedzka, Lipniak, Głęboka Woda, Sowa, Włóknica, Polska Woda, Grochówka, Głęboki Rów, Jagodnica, Ława, Mleczna, Zdrojna, Kątna, Rudawa. Głównym dopływem Baryczy z terenu gminy jest Sąsiedzka. Cieki te wskutek roztopów wiosennych, długotrwałych lub ulewnych deszczy stwarzają zagrożenie powodziowe zatapiając położone wzdłuż nich łąki i pola uprawne oraz niżej położone zabudowania mieszkalne i gospodarcze²¹.

Na terenie gminy licznie występują stawy rybne. Na północnym skraju gminy, w pobliżu Koniowa znajdują się sztuczne stawy hodowlane o pow. ok. 40 ha. Pozostałe duże kompleksy stawów usytuowane są w obrębie Kuźniczyska (56 ha). Pozostałe naturalne i sztuczne, małe stawy i sadzawki rozrzucone są po całym terenie gminy.

²⁰ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

²¹ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

Mapa poniżej przedstawia zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych.

Rysunek 4. Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na tle Gminy Trzebnica
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KZGW

Gmina Trzebnica leży w granicach 12 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), którymi są:

- RW600009136833 Dobra od źródła do Jagodnej,
- RW60000914419 Sąciecznica od źródła do Głębokiego Rowu,
- RW60001013688 Przyłęk,

- RW60001014369 Krępicza,
- RW60001014469 Brzeźnica,
- RW60001014389 Sowina,
- RW60001014449 Głęboki Rów,
- RW6000101374 Lubniówka,
- RW600010144549 Strużyna,
- RW6000111449 Sąsiedzka od Głębokiego Rowu do Baryczy,
- RW60001013729 Ława,
- RW600010136849 Mielnica.

Do najważniejszych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie Gminy Trzebnica należą: odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych (głównie komunalnych), przesięki z nieszczelnych szamb, nielegalne opróżnianie szamb i wylwanie nieczystości ciekłych na pola uprawne, do przydrożnych rowów, zbiorników wodnych i rzek²².

Powódź to jedno z najczęściej występujących zagrożeń naturalnych, będącym zjawiskiem przyrodniczym o charakterze ekstremalnym, często gwałtownym, występującym nieregularnie. Powódź definiowana jest jako „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbrania wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Teren gminy Trzebnica nie jest narażony na występowanie powodzi²³. Teren miasta nie został objęty mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, które zostały opracowane w ramach projektu "Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami" (ISOK) przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB - Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu. Na terenie miasta nie stwierdzono również terenów zalanych wodami powodziowymi w 1997 r.²⁴.

Okresowo mogą pojawiać się podtopienia w obrębie dolin pozostałych cieków oraz w podmokłych zagłębieniach terenu. Zagrożenie powodziowe na terenie gminy może być

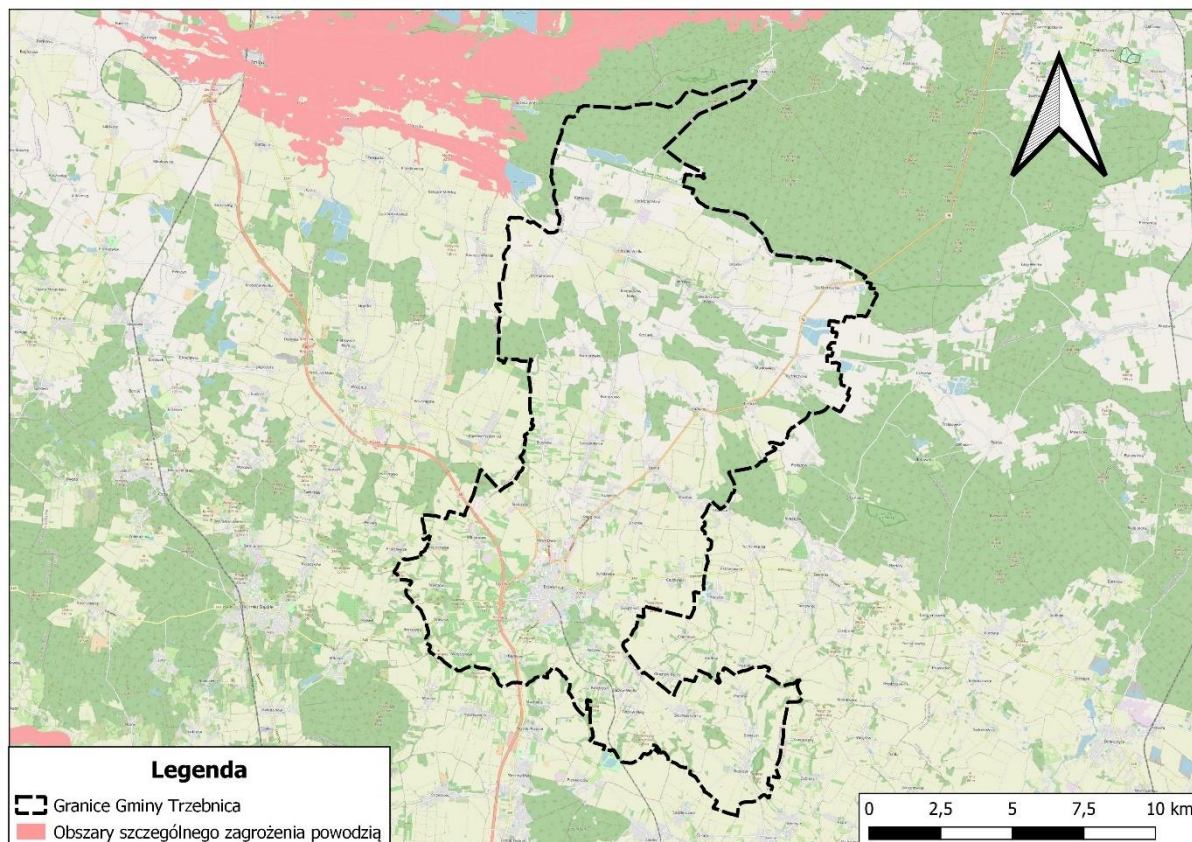
---

²² Urząd Miejski w Trzebnicy

²³ Urząd Miejski w Trzebnicy

²⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica, 2019

spowodowane gwałtownym topnieniem pokrywy śnieżnej, długotrwałymi i intensywnymi deszczami, zlodzeniem rzek, nawałnymi opadami²⁵.

Rysunek 5. Mapa zagrożenia powodziowego Gminy Trzebnica
Źródło: Opracowanie własne

5.2.2. WODY PODZIEMNE

W ramach prac nad przygotowaniem drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (3 cykl planistyczny) państwowa służba hydrogeologiczna przeprowadziła przegląd granic JCWPd oraz aktualizację ich. Opracowano podział na 174 JCWPd, który będzie obowiązywał w latach 2022-2027. Jest on oparty na podziale na 172 jednostki obowiązującym w latach 2016-2021. Gmina Trzebnica położona jest w obszarze trzech jednolitych częściach wód podziemnych: w większości w obszarze (JCWPd) nr 79 (kod GW600079) oraz w niewielkiej południowej części (JCWPd) nr 95 (kod GW200011) i (JCWPd) nr 96 (kod GW600096)²⁶.

²⁵ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

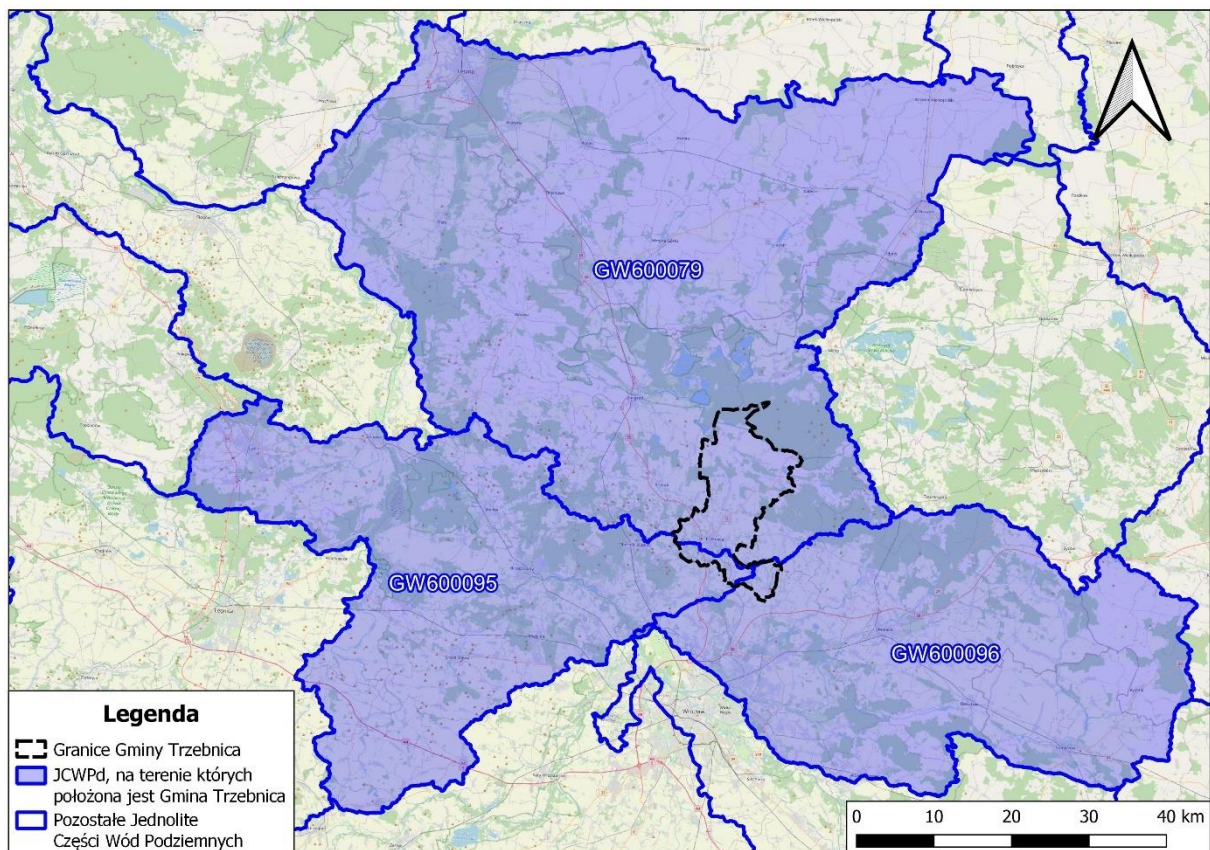
²⁶ Państwowy Instytut Geologiczny - Jednolite Części Wód Podziemnych w podziale obowiązującym na lata 2022-2027

Na terenie gminy znajduje się 7 ujęć wody pitnej w miejscowości Piersno, Blizocin, Skarszyn, Ligota, Brochocin, Trzebnica, Ujeździec Wielki.

Tabela 5. Charakterystyka JCWPd nr 79, nr 95 i nr 96

JCWPd nr 79		
Powierzchnia (km ²)		3816.06
Region Wodny		Środkowej Odry
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	113908.84
	%	22
Ocena stanu	Stan ilościowy	słaby
	Stan chemiczny	słaby
	Ogólna ocena stanu JCWPd	słaby
	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	zagrożona ilościowo i chemiczne
JCWPd nr 95		
Powierzchnia (km ²)		1716.73
Region Wodny		Środkowej Odry
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	45131.89
	%	35
Ocena stanu	Stan ilościowy	dobry
	Stan chemiczny	dobry
	Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry
	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	zagrożona ilościowo i chemiczne
JCWPd nr 96		
Powierzchnia (km ²)		1741.38
Region Wodny		Środkowej Odry
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania	(tys. m ³ /rok)	111346.54
	%	8
Ocena stanu	Stan ilościowy	dobry
	Stan chemiczny	dobry
	Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry
	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	niezagrożona

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Służby Hydrologicznej

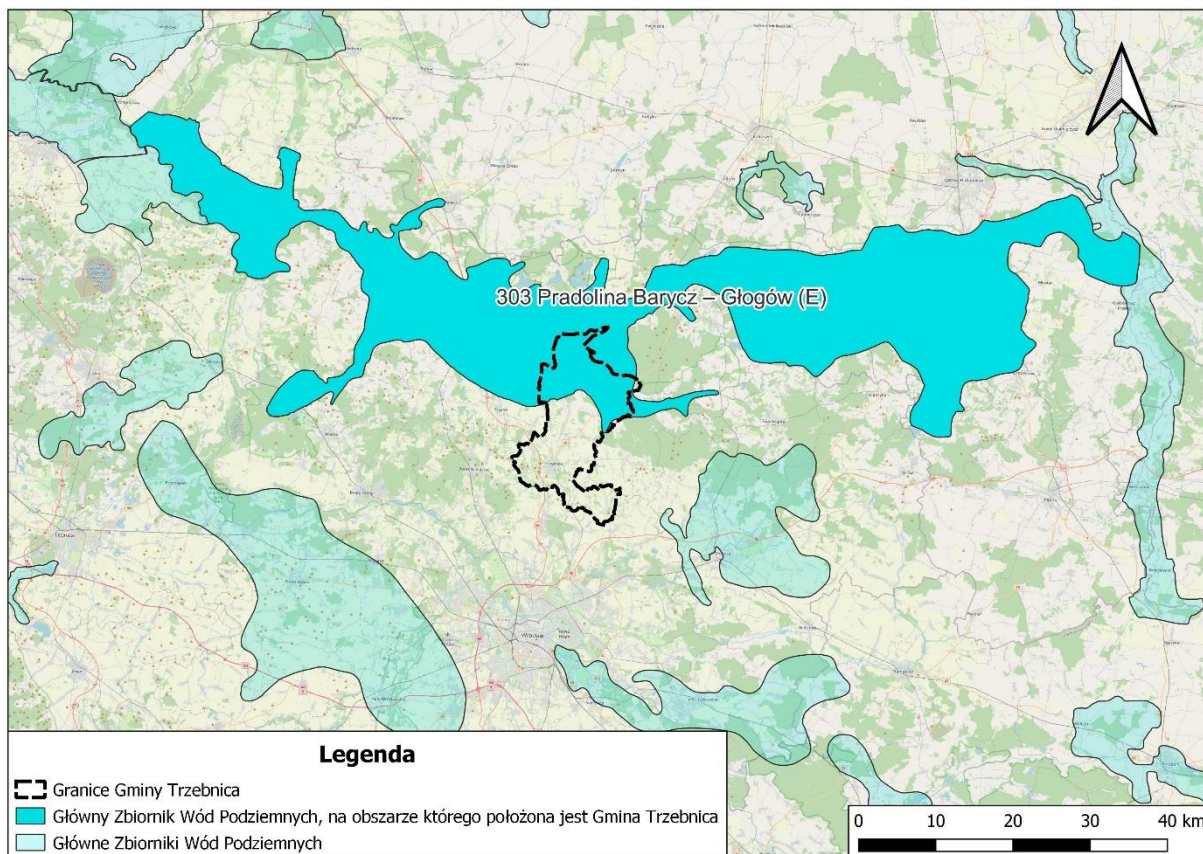

Rysunek 6. Jednolite Części Wód Podziemnych na tle Gminy Trzebnica

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy

Gmina znajduje się na obszarze głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 303 Pradolina Barycz-Głogów (E). Zbiornik ten posiada charakter porowy dolinny, związany bezpośrednio z wodami powierzchniowymi rzeki Barycz. Warstwa wodonośna jest słabo izolowana od powierzchni terenu, przez co słabo odporna na przenikanie zanieczyszczeń. Miąższość warstwy wodonośnej w obrębie zbiornika wynosi średnio 15 - 20 m. Współczynnik filtracji k utworów wodonośnych wynosi 2×10^{-3} - 4×10^{-5} m/s. Przewodność hydrauliczna T zbiornika kształtuje się na poziomie 20 - 30 m²/h, natomiast wydajność studni eksploatujących wody omawianej struktury waha się od kilkunastu do > 100 m³/h.

Rysunek 7. Położenie Gminy Trzebnica na tle głównych zbiorników wód podziemnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy

5.2.3. SUSZE

Zgodnie z definicją susza jest to długotrwały okres, podczas którego nie występują opady atmosferyczne lub ich występowanie jest nieznaczne w ujęciu długookresowym. Najczęściej występuje w okresie letnim. Zjawisko suszy może w konsekwencji powodować przesuszenie gleby, zmniejszenie lub całkowite zniszczenie upraw roślinnych, a także zwiększone prawdopodobieństwo pożarów. Suszą określa się nie tylko występowanie zjawisk ekstremalnych, ale wszystkie sytuacje, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego obszaru²⁷. Wyróżnia się suszę atmosferyczną, hydrogeologiczną, rolniczą oraz hydrologiczną.

Na obszarze Gminy Trzebnica łączne zagrożenie występowaniem suszy jest silne i ekstremalne. Obszar gminy jest narażony na cztery typy suszy, są to:

- Zagrożenie suszą atmosferyczną - umiarkowanie zagrożony,

²⁷ Na podstawie strony internetowej: <https://www.teraz-srodowisko.pl/>

- Zagrożenie suszą hydrogeologiczna - ekstremalnie zagrożony na południu gminy oraz silnie zagrożony na północy gminy,
- Zagrożenie suszą rolniczą - ekstremalnie zagrożony,
- Zagrożenie suszą hydrologiczną - słabo zagrożony²⁸.

5.2.4. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- stosowanie mechanizmów ekonomicznych w celu regulowania popytu na wodę – np. odpowiednio dobranych opłat za wodę,
- wprowadzanie nowych technologii ograniczających zużycie wody,
- zwiększanie pojemności obiektów „małej” i „dużej” retencji,
- konserwacja urządzeń melioracyjnych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- rozwój systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego wykorzystywania zasobów wodnych, w tym upowszechnianie retencjonowania wód opadowych i wykorzystywania jej do nawadniania ogrodów przydomowych,
- zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w kontekście turystycznego wykorzystania regionu.

MONITORING ŚRODOWISKA

- monitoring wód powierzchniowych realizuje GIOŚ. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna. Lokalny system monitoringu wód uzupełnia system monitorowania stanu sieci wodociągowej i wody ujmowanej na cele komunalne.

5.2.5. PODSUMOWANIE

Gmina Trzebnica znajduje się w całości w dorzeczu Odry. Do podstawowych cieków przepływających przez teren gminy należą: Brzeźnica, Jesionka, Sąsiedzka, Lipniak, Głęboka Woda, Sowa, Włóknica, Polska Woda, Grochówka, Głęboki Rów, Jagodnica, Ława, Mleczna, Zdrojna, Kątna, Rudawa. Wody podziemne na terenie gminy mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Gmina Trzebnica położona jest w obszarze trzech jednolitych częściach wód podziemnych: w większości w obszarze (JCWPd) nr 79 (kod GW600079) oraz w niewielkiej południowej części (JCWPd) nr 95 (kod GW200011) i

---

²⁸ Na podstawie Bazy WMS Wód Polskich

(JCWPd) nr 96 (kod GW600096)²⁹. Poziom zagrożenia występowaniem susz na terenie gminy jest wysoki.

5.2.6. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – wystarczające zasoby wód podziemnych, – dobre zasoby wód powierzchniowych, – brak obszarów szczególnie zagrożonych powodzią.	<ul style="list-style-type: none"> – silny/ekstremalny poziom zagrożenia występowaniem susz.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – przeciwdziałanie zmianie stosunków wodnych – określenie map zagrożeń powodziowego (MZP) oraz map ryzyka powodziowego (MRP) – znaczne nakłady na inwestycję związane z ochroną przeciwpowodziową.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w zakresie gospodarowania wodami, – dopływ zanieczyszczeń spoza gminy, – stosowanie nawozów chemicznych, w miejscach, gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią.

5.3. GLEBY

Gleby gminy charakteryzują się dużym zróżnicowaniem. Miasto Trzebnica ulokowane jest na zboczach Wzgórz Trzebnickich, na których dominują najżyźniejsze gleby, wytworzone na utworach lessowych i pyłowych różnej genezy. Są to gleby brunatne właściwe i czarne ziemie, o wysokiej jakości dla rolnictwa, kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego, najczęściej klas bonitacyjnych II i III, nieco rzadziej klasy I. W dolinach cieków i na terenach przyległych zalegają mady ciężkie³⁰.

Inne rodzaje gleb występują na terenach położonych na północ od Wzgórz Trzebnickich. Tutaj zalegają bielice, gleby brunatne i czarne ziemie powstałe na piaszczystych utworach wodnolodowcowych oraz żyzne gleby wytworzone na glinach morenowych. Przestrzennie charakteryzują się one jednak występowaniem mozaikowym. Płaski, północny obszar pokrywają gleby lekkie o słabej przydatności rolniczej. Natomiast w dolinach cieków i terenach przyległych zalegają mady: ciężkie na przedpolu Wzgórz Trzebnickich, lekkie w północnej części gminy, gdzie zajmują znaczące powierzchnie i wykorzystywane są w części

²⁹ Państwowy Instytut Geologiczny - Jednolite Części Wód Podziemnych w podziale obowiązującym na lata 2022-2027

³⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica, 2019

jako użytki zielone. Pod względem wartości użytkowej gleby tego obszaru stwarzają duże możliwości wykorzystania rolniczego, w tym także rozwoju hodowli. Uprawia się na nich zboża, rzepak, rośliny okopowe oraz warzywa³¹.

Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów rolnych na terenie Gminy Trzebnica

Użytkowanie gruntów	Powierzchnia [ha]
grunty ogółem	13 073,18
użytki rolne ogółem	12 135,44
użytki rolne w dobrej kulturze	12 048,18
pod zasiewami	9 885,46
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	194,79
uprawy trwałe	799,18
łąki trwałe	1 065,02
pastwiska trwałe	74,54
pozostałe użytki rolne	87,26
lasy i grunty leśne	411,06
pozostałe grunty	526,68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przez gminę przebiegają główne szlaki komunikacyjne w kierunku Wrocławia, Poznania, Oleśnicy i Milicza. Natężenie ruchu jest tu dość duże. Stąd też zagrożenie zanieczyszczeniem metalami ciężkimi, olejami mineralnymi, benzyną, benzo(a)pirenem jest znaczne. Ponadto Trzebnica leży na trasie transportu substancji chemicznych, które są utylizowane w Brzegu Dolnym³².

Zagrożenie stanowi nieumiejętne stosowanie nawozów i środków ochrony roślin. Skutkuje to postępującą degradacją chemiczną gleb. Zjawisko to dotyczy szczególnie dużo monokulturowych upraw, przy których stosuje się najwięcej nawozów pochodzenia chemicznego.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie zgodnie z zapisami Ustawy *Prawo Ochrony Środowiska* prowadzi „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych są pobierane próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych

³¹ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

³² Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

na gruntach ornym charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Monitoring realizowany jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Na terenie Gminy Trzebnica nie znajdują się punkty monitoringu gleb w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornym Polski”.

5.3.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- podejmowanie prac zmniejszających nadmierne zagrożenie erozją, np. wsiewki poplonowe, międzyplony ścierniskowe,
- stosowanie zalesień na terenach zniszczonych i obszarach niewykorzystanych rolniczo, gruntach rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa i podatnych na degradację
- rozwój systemów małej retencji oraz przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej na terenach nizinnych na obszarach leśnych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- stosowanie głównie nawozów naturalnych oraz racjonalne stosowanie nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin,
- zapobieganie zanieczyszczeniu ze źródeł komunalnych – ograniczenie ilości odpadów i właściwa gospodarka,
- ograniczenie przemysłowych źródeł zanieczyszczenia gleb poprzez stosowanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku oraz właściwą gospodarkę odpadami poprodukcyjnymi,
- komunikacja i transport samochodowy.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działań edukacyjnych dla rolników w zakresie: promowania rolnictwa ekologicznego i integrowanego, zapobiegania zanieczyszczeniom gleb środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi, ochrony gleb przed erozją i zakwaszeniem.

MONITORING ŚRODOWISKA

- w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzony jest monitoring chemizmu gleb ornym. Monitoring gleb obejmuje badanie zmian jakości gleb użytkowanych rolniczo. Są one jednak prowadzone z bardzo małą częstotliwością i wybiórczo,
  - Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza systematycznie prowadzi badania gleb pod kątem: odczynu pH, potrzeb wapnowania oraz zawartości w makroelementy: fosfor, potas i magnez.
-

5.3.2. PODSUMOWANIE

Gmina Trzebnica cechuje się niskim stopniem uprzemysłowienia i urbanizacji. Erozja wietrzna stanowi małe zagrożenie dla gleb. Na obszarze Gminy Trzebnica występują gleby bardzo dobrej i dobrej jakości, które stwarzają dobre warunki do rozwoju rolnictwa. Na terenie

Gminy Trzebnica nie znajduje się punkt monitoringu gleb w ramach „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski”.

5.3.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – brak silnie oddziałującego na środowisko przemysłu, – gleby bardzo dobrej i dobrej jakości, – małe zagrożenie erozją. 	<ul style="list-style-type: none"> – lokalizacja drogi S5 na terenie gminy, – brak punktu monitoringu gleb na terenie gminy.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – rozwój rolnictwa ekologicznego, – systematyczna kontrola jakości gleb, – zalesienie gleb o niskim potencjale rolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> – niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin w rolnictwie, – zakwaszenie gleb i ich zubożenie, – degradacja gleb.

5.4. ZASOBY GEOLOGICZNE

Złoża surowców przedstawiają naturalne skupienia kopalin, których wydobycie może przynieść korzyść gospodarczą. Są rozmieszczone nierównomiernie w przyrodzie, a ich występowanie i możliwość wykorzystania zależą w dużej mierze od budowy geologicznej.

Gmina Trzebnica jest mało zasobna w surowce mineralne. Zgodnie z bazą danych Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie gminy znajduje się aktualnie tylko jedno udokumentowane złożo surowców mineralnych. Na północy gminy znajduje się jeszcze niewielki fragment złoża gazu ziemnego. Obecnie wydobycie kopalin zostało zaniechane³³.

Stan zasobów kopalin, a także strukturę ich rozpoznania oraz stopień zagospodarowania, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Bilans zasobów złóż kopalin w Gminie Trzebnica

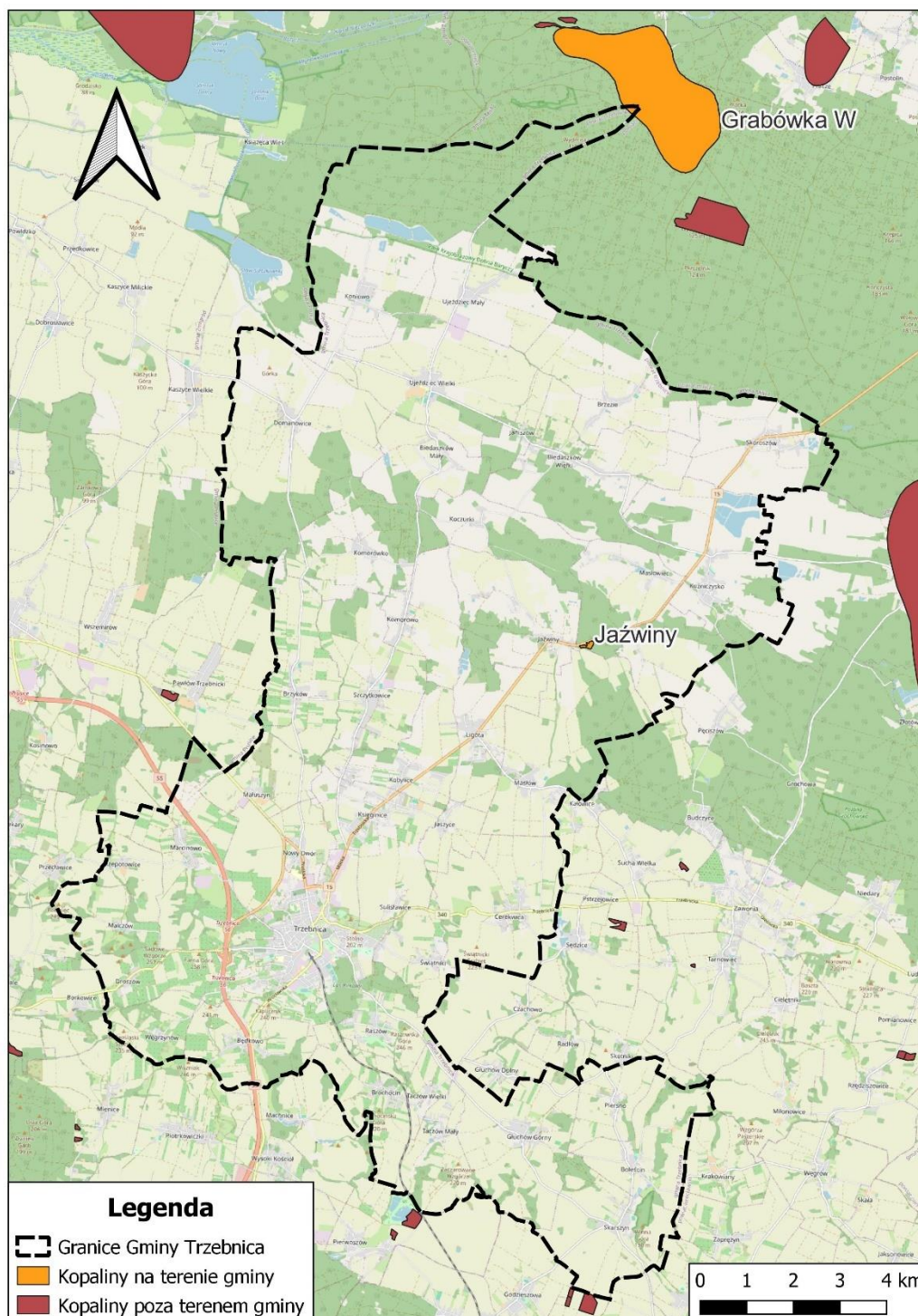
Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodod. złoża	Zasoby geologiczne [tys. ton]	Zasoby przemysłowe [tys. ton]	Wydobycie [tys. ton]
1	Jaźwiny	Piaski i żwiry	Z	33	-	-
2	Grabówka W	Gaz ziemny	P	170.00	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Skróty literowe dotyczące stanu zagospodarowania zasobów w wykazach złóż oznaczają:

³³ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

- Z – złożo, z którego wydobycie zostało zaniechane
- P – złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C2 + D, a w przypadku ropy i gazu – w kat. C) ³⁴.

Rysunek 8. Złoża kopaliny na tle Gminy Trzebnica

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

³⁴ Bilans Zasobów Złóż Kopaliny w Polsce wg stanu na 31 XII 2022 r., PIG PIB

5.4.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- uwzględnianie w dokumentach planistycznych informacji o złożach kopalin.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- odpowiednie zabezpieczanie powierzchni ziemi w związku z ewentualną eksploatacją kopalń odkrywkowych, których działalność prowadzić będzie do zmiany stosunków wodnych.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działań mających na celu informowanie społeczeństwa zarówno o korzyściach płynących z wykorzystania poszczególnych rodzajów złóż, jak i o zagrożeniach dla ludzi i środowiska z tym związanych.

MONITORING ŚRODOWISKA

- zarządzający kopalinami jest obowiązany podejmować środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

5.4.2. PODSUMOWANIE

Teren Gminy Trzebnica jest mało zasobny w złoża kruszyw naturalnych, a ich złoża nie są obecnie eksploatowane. Jedynymi surowcami mineralnym znajdującymi się na terenie gminy są piaski i żwiry oraz niewielki fragment złoża gazu ziemnego.

5.4.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – możliwość pozyskania surowca na potrzeby własne gminy, – udokumentowane złoża kopalin.	<ul style="list-style-type: none"> – trwałe przekształcenie powierzchni ziemi, – wysokie koszty wydobycia kopalin – zaniechanie wydobycia kopalin.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – możliwość zagospodarowania terenów, na których wydobycie zostało zaniechane.	<ul style="list-style-type: none"> – degradacja obszarów, na których wydobywane mogą być złoża kopalin.

5.5. ZASOBY PRZYRODNICZE

Gmina Trzebnica położona jest na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, na terenie czterech nadleśnictw: N-ctwo Żmigród, N-ctwo Milicz, N-ctwo Oleśnica Śląska oraz N-ctwo Oborniki Śląskie. Na obszarze gminy funkcjonują leśnictwa: Gruszcza,

Ujeździec, Koniowo, Trzebnica, Pęgów, Budczyce, Brzezie, Skoroszów³⁵. Skład gatunkowy lasów, wynika z rodzaju siedliska (na które decydujący wpływ ma rodzaj występujących gleb i obecność cieków wodnych), a także z panujących warunków klimatycznych.

Lasy na terenie Gminy Trzebnica zajmują powierzchnię 3 496,80 ha. Lesistość gminy wynosi 17,5%. Lasy publiczne stanowią 91,8% powierzchni lasów, resztę natomiast stanowią lasy prywatne³⁶.

Tabela 8. Struktura lasów na terenie Gminy Trzebnica

Sposób użytkowania gleb	Powierzchnia [ha]
Lasy publiczne ogółem:	3 211,31
Lasy publiczne Skarbu Państwa	3 167,65
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	3 164,70
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	1,61
Lasy publiczne gminne	43,66
Lasy prywatne ogółem	285,49
łącznie	3 496,80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.5.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY

5.5.1.1. PARK KRAJOBRAZOWY

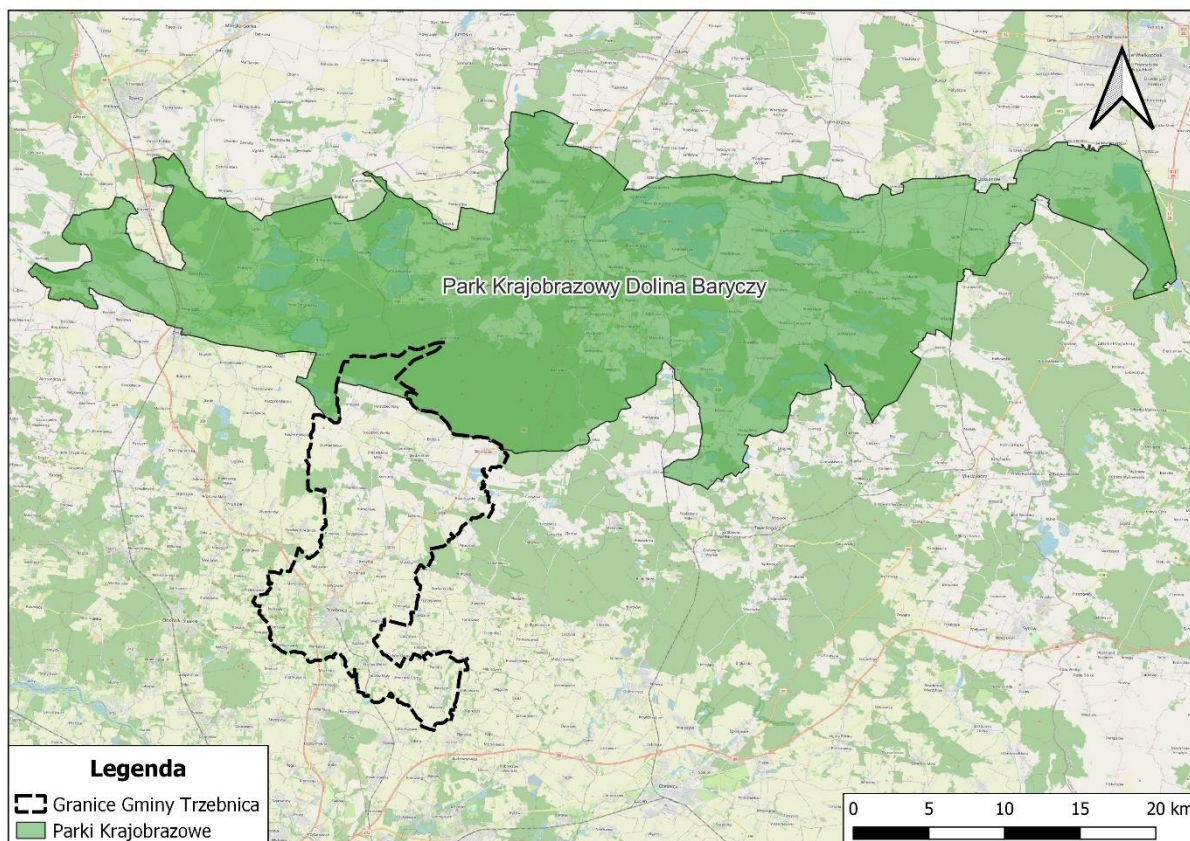
Do wielkoobszarowych form ochrony przyrody należą parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu. W porównaniu do rezerwatów przyrody obowiązują tu mniejsze rygory ochronne, a co za tym idzie szersze możliwości użytkowania terenu. Tworzenie parków krajobrazowych ma na celu zachowanie naturalnych walorów środowiska przyrodniczego oraz wartości historycznych i kulturowych. Gospodarka rolna i leśna na tych terenach nie podlega istotnym ograniczeniom pod warunkiem, że nie narusza zdolności przyrody do samoregulacji.

Północna część Gminy Trzebnica leży w granicach Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy. Został powołany w celu zachowania wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Najbardziej charakterystycznym obrazem obszaru parku są liczne stawy, które budowano już od XIII w. Przeważająca część doliny wraz z otaczającymi ją wzgórzami pokryta jest lasami.

³⁵ Bank Danych o Lasach

³⁶ Bank danych lokalnych GUS

Pomiędzy nimi znajdują się pola uprawne, łąki i pastwiska. Najcenniejszym elementem są tutaj kompleksy stawów rybnych, lasy łęgowe, grądy niskie i olsy. W środowiskach tych (głównie na stawach) występuje niezwykle bogata w gatunki awifauna. Pod względem ornitologicznym dolina Baryczy wraz z otaczającymi ją stawami jest jednym z bardziej wartościowych obszarów w Europie³⁷.

Rysunek 9. Położenie Gminy Trzebnica na tle Parku Krajobrazowego

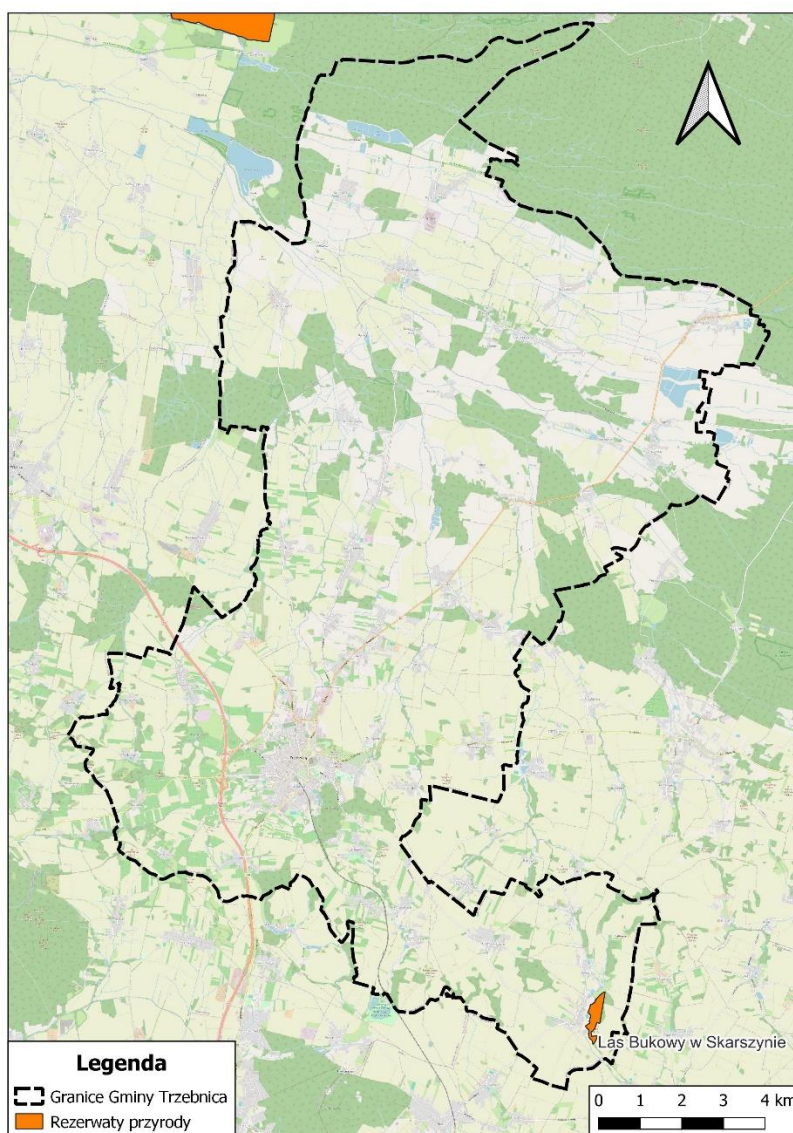
Źródło: Opracowanie własne

5.5.1.2. REZERWATY PRZYRODY

Celem utworzenia rezerwatów jest zachowanie przyrody w stanie pierwotnym dla nauki i dydaktyki, a także zachowanie bioróżnorodności, a wszelka tam działalność musi być podporządkowana funkcji ochronnej. Na terenie gminy położony jest rezerwat Las Bukowy w Skarszynie. Został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15.12.1980r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody, które w późniejszym czasie zostało zastąpione Zarządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2001r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998r. na terenie

³⁷Strona Nadleśnictwa Milicz [<https://milicz.wroclaw.lasy.gov.pl/parki-krajobrazowe>, dostęp z dnia 13.06.2024 r.]

województwa dolnośląskiego. (Dz. Urz. Woj. Dolno. nr 172 poz. 3104). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 6 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2011r. w sprawie rezerwatu przyrody „Las Bukowy w Skarszynie” (Dz. Urz. Woj. Dolno. nr 28 poz. 350). Stanowi on leśną enklawę wśród gruntów rolnych i obszarów zabudowanych. Zajmuje powierzchnię 23,7 ha. Rosną tu ponad stuletnie okazy buka zwyczajnego, dębu bezszypułkowego, grabu, lipy oraz rzadkie gatunki roślin zielnych. Celem ochrony jest zachowanie fragmentu naturalnego lasu bukowego z interesującymi oraz rzadkimi roślinami zielnymi³⁸.

Rysunek 10. Położenie Gminy Trzebnica na tle rezerwatów przyrody

Źródło: Opracowanie własne

³⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica, 2019

5.5.1.3. OBSZARY NATURA 2000

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej, wykonano prace nad ostatecznym wytypowaniem obszarów spełniających kryteria włączenia ich do europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Jest ona najbardziej kompleksową i spójną oraz najlepiej legislacyjnie przygotowaną europejską siecią ekologiczną, mającą na celu zapewnienie trwałej egzystencji ekosystemom. Do jej utworzenia zobligowane są wszystkie kraje Wspólnoty oraz wszystkie kraje akcesyjne w okresie przygotowawczym, przed przystąpieniem do Unii Europejskiej. Koncepcja sieci opiera się na tradycyjnych metodach ochrony przyrody gatunkowej i obszarowej, a celem jej jest zwiększenie skuteczności działań ochronnych poprzez utworzenie kompletnej i spójnej metodycznie i funkcjonalnie sieci obszarów wraz z procedurą weryfikacji wyboru poszczególnych elementów sieci. W skład sieci Natura 2000 wchodzi:

- obszary specjalnej ochrony (OSO) - (Special Protection Areas - SPA) wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków, tzw. "Ptasiej", dla gatunków ptaków wymienionych w załączniku I do Dyrektywy W załączniku wymieniono 180 gatunków, dla których należy ustanowić tzw. obszary specjalnej ochrony, a o ich wytypowaniu decyduje liczebność ptaków, które przebywają tam w czasie lęgów, żerowania czy przelotów.
- specjalne obszary ochrony (SOO) - (Special Areas of Conservation - SAC) wyznaczone na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. "Siedliskowej", dla siedlisk przyrodniczych, oraz siedlisk gatunków zwierząt i roślin. Dyrektywa "siedliskowa" nakazuje ochronę 198 typów siedlisk przyrodniczych, z czego 68 występuje w naszym kraju. Wymienia się również ponad 400 gatunków zwierząt i 222 roślin, których siedliska też trzeba chronić.

Na terenie Gminy Trzebnica znajdują się specjalne obszary ochrony. Są to:

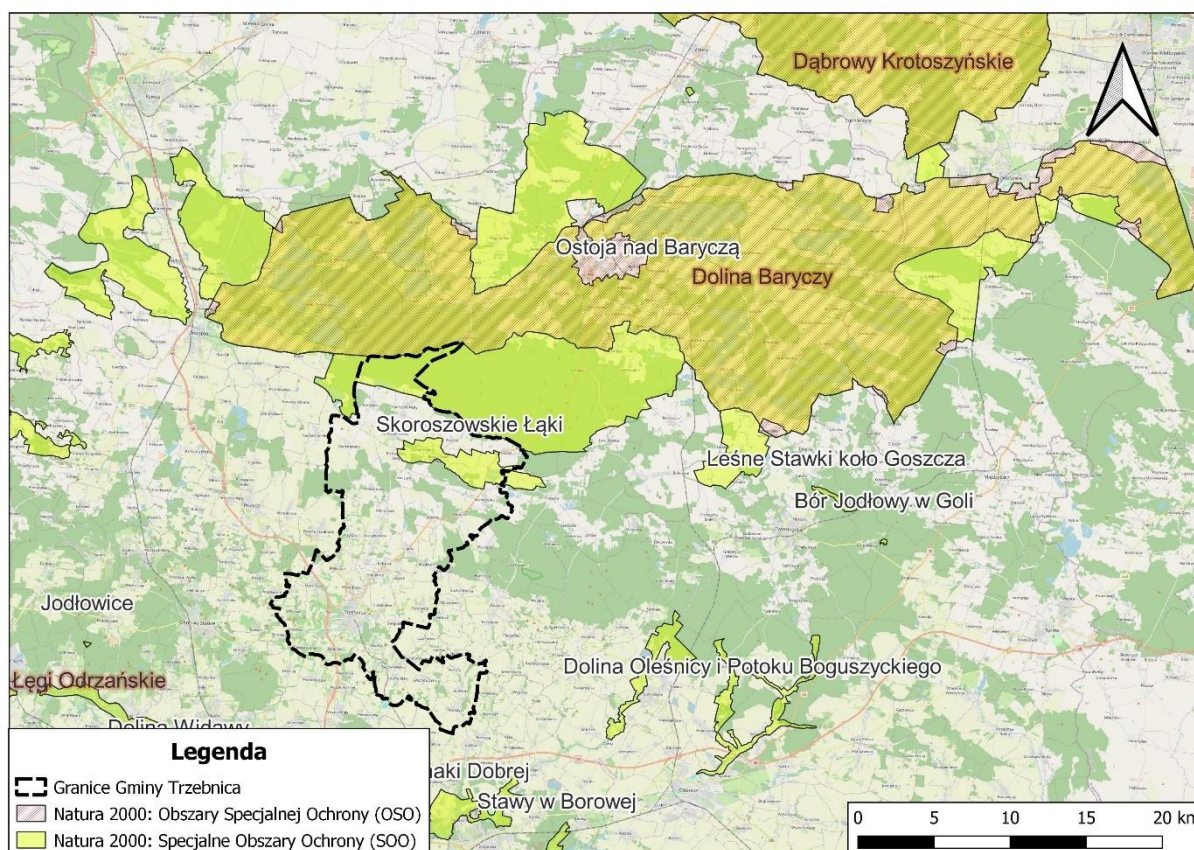
- **Specjalny obszar ochrony siedlisk Skoroszowskie Łąki (PLH020093)**

Obszar stanowi kompleks łąk kośnych trzęślicowych i świeżych oraz szuwarów. Ekstensywnie uprawiane wilgotne łąki ostoi to jedno ze stanowisk czerwończyka nieparka, a także jedno z ostatnich w zlewni rzeki Baryczy stanowisk modraszków oraz przeplatki aurinii . Na łąkach

rosną krwiściąg lekarski i czarcikęs łąkowy - rośliny, którymi żywią się modraszki oraz przeplatka aurinia, a także wiele innych chronionych gatunków roślin, w tym storczyki³⁹.

– **Specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja nad Baryczą (PLH020041)**

Obszar ten obejmuje rozległe bagniste obniżenie doliny Baryczy. Jest to typowa rzeka nizinna z wieloma dopływami, fragmentami terenów zalewanych i dobrze zachowanymi starorzeczami. W południowo-zachodniej części obszaru znajdują się zalesione morenowe Wzgórza Twardogórskie. Obszar obejmuje kompleks łąk zalewowych, stawów rybnych (z najbardziej znanymi Stawami Milickimi), pól uprawnych i rozległych terenów leśnych. O specyfice terenu decyduje bogata sieć hydrograficzna z licznymi kanałami, naturalnymi i sztucznymi ciekami wodnymi, stawami i mokradłami. Lasy tworzą dwa większe kompleksy - Lasy Milickie na zachodzie i Lasy Ostrzeszowskie na wschodzie. W pobliżu cieków wodnych zachowane zostały cenne fragmenty łągów i olsów, a na wyżej położonych terenach - cenne buczyny i grądy. Uboższe siedliska porośnięte są przez bory sosnowe i bory mieszane⁴⁰.

Rysunek 11. Położenie Gminy Trzebnica na tle Obszarów Natura 2000

Źródło: Opracowanie własne

³⁹ Strona instytutu na rzecz ekorozwoju [http://ine.eko.org.pl/index_areas.php?rek=750, dostęp 13.06.2024 r.]

⁴⁰ Strona Nadleśnictwa Milicz [<https://milicz.wroclaw.lasy.gov.pl/parki-krajobrazowe>, dostęp z dnia 13.06.2024 r.]

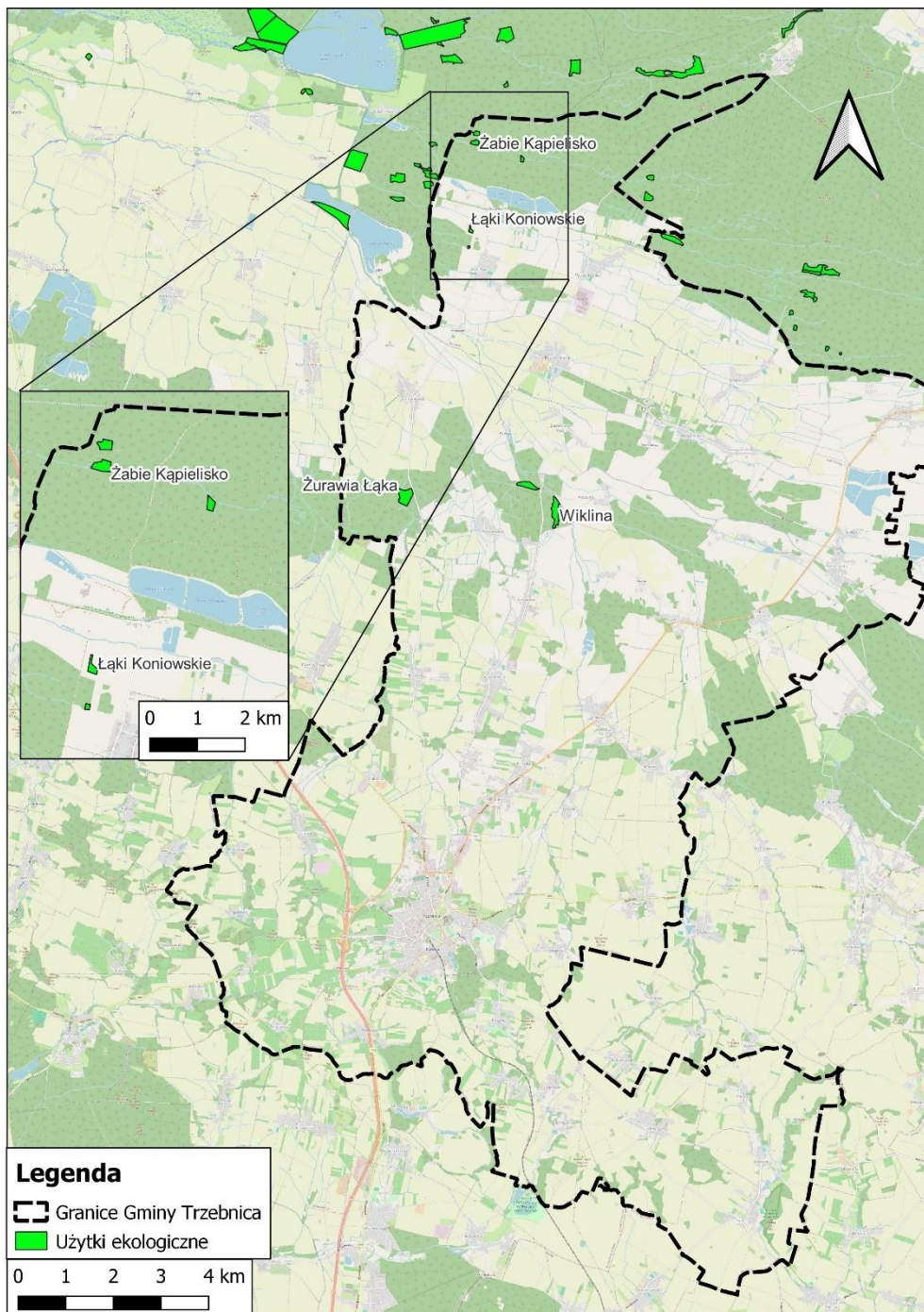
5.5.1.4. UŻYTKI EKOLOGICZNE

Cenne przyrodniczo niewielkie tereny, uznawane do niedawna za rezerваты przyrody ze względu na niespełnianie kryteriów kwalifikujących je do rangi rezerwatów uznaje się obecnie za użytki ekologiczne. Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne "oczka wodne", kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym miejsca ich sezonowego przebywania lub rozrodu⁴¹.

Użytki ekologiczne na terenie gminy Trzebnica, to Żabie Kąpielisko, Łąki Koniowskie, Żurawia Łąka, Biedaszkowska Łąka, Wiklina oraz użytek PL.ZIPOP.1393.UE.0220033.181.

---

⁴¹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Rysunek 12. Lokalizacja użytków ekologicznych na terenie Gminy Trzebnica

Źródło: Opracowanie własne

5.5.1.5. STANOWISKO DOKUMENTACYJNE

Stanowiska dokumentacyjne są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia ważnymi z naukowego i edukacyjnego punktu widzenia miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

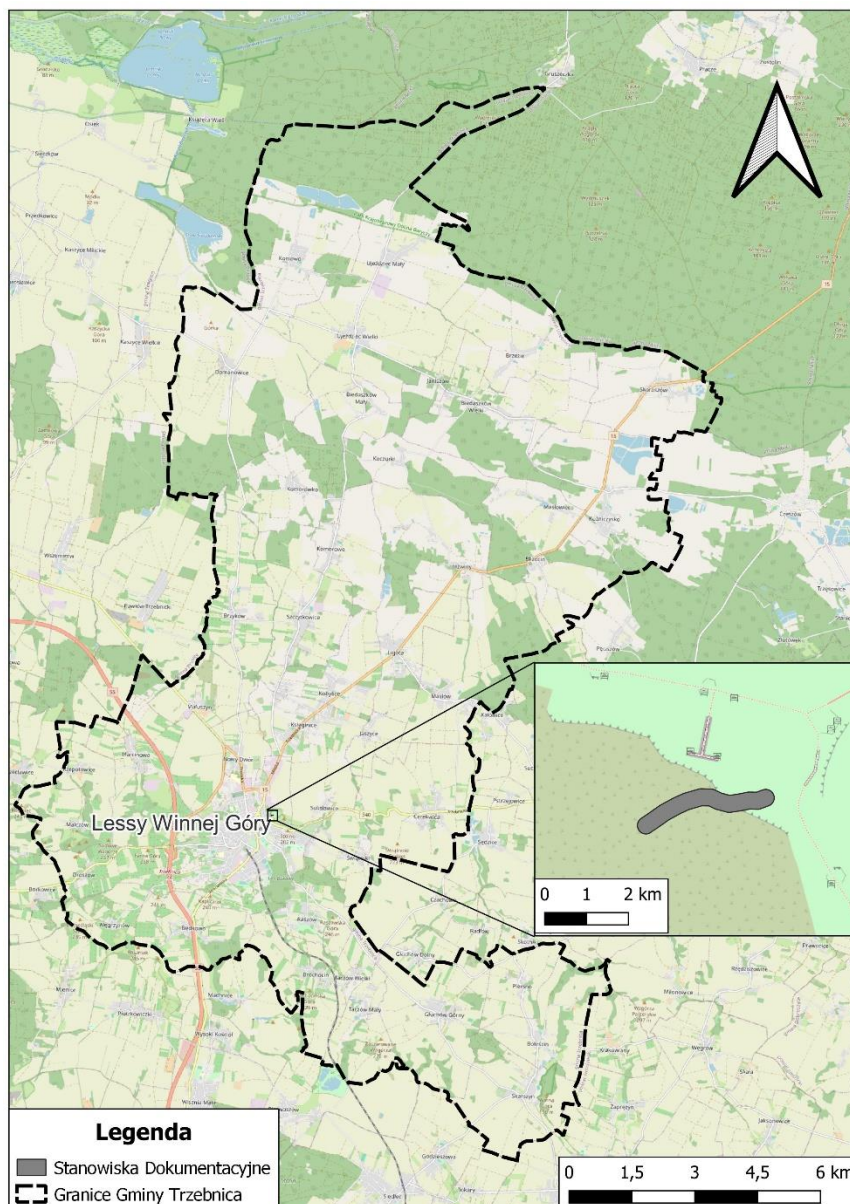
Na terenie Gminy Trzebnica zlokalizowane jest jedno stanowisko dokumentacyjne - Lessy Winnej Góry.

Na całym obszarze znajduje się najważniejsze stanowisko archeologiczne w tej części kraju, zlokalizowane na ścianach dawnego kamieniołomu odkrywkowego, który dostarczał surowce do dawnej cegielni u podnóża wzgórza. Odsłonięta ściana zawiera skały osadowe o miąższości do 6 metrów, składające się z kilku formacji geologicznych, w tym: essy i osady lessopochodne późnego plejstocenu zalegające na poligenicznym, plejstocenijskim bruku morenowym oraz na iłach neogeńskich. Winna Góra, podobnie jak niemal cały Wał Trzebnicki, powstała w wyniku ruchów lodowcowych, które powoli wypychały ogromne masy skał i skał macierzystych, tworząc morenę złożoną głównie z gliny, piasku i gliny. W szczególności są to końcowe łuki morenowe zlodowacenia stadialnego warty. Sama Winna Góra zbudowana jest z osadów trzeciorzędowych (iły miocenu i pliocenu) przykrytych młodszymi osadami polodowcowymi czwartorzędu (piaski serii Gozdnicza) i osadami eolicznymi⁴².

---

⁴² Strona internetowa Przyroda Dolnego Śląska [<https://przyrodniczo.pl/cenne-tereny/lessy-na-winnej-gorze/>], dostęp 18.06.2024]

Rysunek 13. Stanowiska dokumentacyjne zlokalizowane na terenie Gminy Trzebnica
Źródło: Opracowanie własne

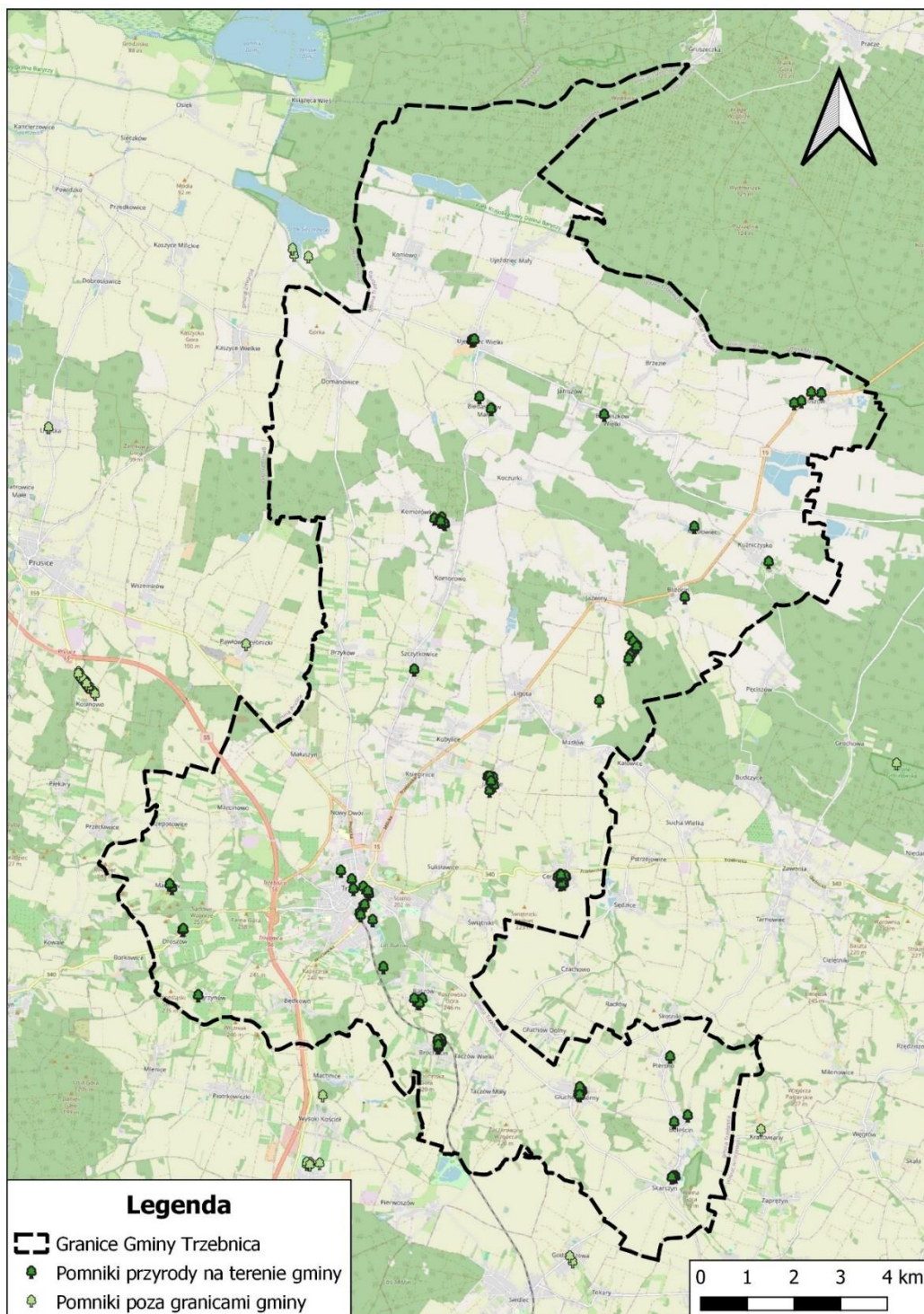
5.5.1.6. POMNIKI PRZYRODY

Pomnikiem przyrody jest obiekt chroniony prawnie stanowiący twór przyrody żywej (pomnik przyrody ożywionej) lub nieożywionej (pomnik przyrody nieożywionej), bądź ich zespoły, charakteryzujące się niepowtarzalnymi wartościami naukowymi, krajobrazowymi, historyczno - pamiątkowymi, kulturowymi lub estetycznymi.

Na terenie Gminy Trzebnica zgodnie z Centralnym Rejestrem Ochrony Przyrody występuje 92 pomniki przyrody, w tym 83 pojedynczych drzew oraz 9 grup drzew⁴³.

⁴³ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Urząd Miejski w Trzebnicy sukcesywnie podejmuje działania pielęgnacyjne drzew⁴⁴.

Rysunek 14. Pomniki przyrody na tle Gminy Trzebnica

Źródło: Opracowanie własne

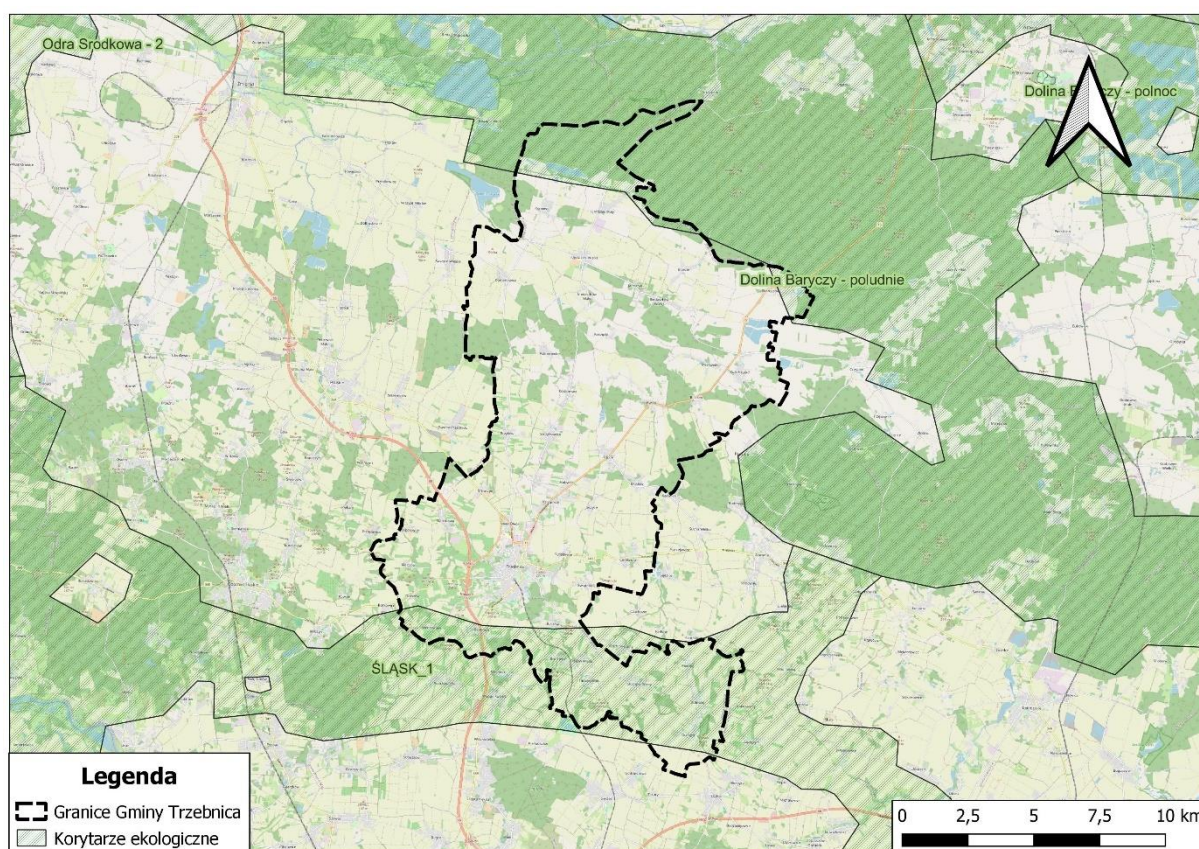
⁴⁴ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

5.5.1.7. KORYTARZE EKOLOGICZNE

Zgodnie z polskim prawodawstwem, według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację zwierząt, roślin lub grzybów.

Dla całego obszaru Polski opracowano sieć korytarzy ekologicznych, która obejmuje korytarze główne (o znaczeniu międzynarodowym, a nawet kontynentalnym) oraz uzupełniające je korytarze krajowe i lokalne⁴⁵.

Przez teren Gminy Trzebnica przebiegają dwa korytarze ekologiczne: na południu ŚLĄSK_1 oraz na północy Dolina Baryczy - południe.

Rysunek 15. Granice Gminy Trzebnica na tle korytarzy ekologicznych

Źródło: Opracowanie własne

⁴⁵ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

5.5.2. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- ochrona struktur przyrodniczych, zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej,
- prowadzenie regulacji mikroklimatu poprzez zalesienia, zadrzewienia śródpolne, zieleń na terenach zabudowanych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- lasy narażone są na anomalie pogodowe - okresowo występujące susze, huraganowe wiatry oraz pożary,
- eliminowanie obcych gatunków roślin i zwierząt zagrażających rodzimym gatunkom.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- Prowadzenie szeroko pojętej edukacji w m. in. zakresie: roli zjawisk przyrodniczych w procesie zmian klimatycznych, presji turystycznej wywieranej na obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego, szkolenia i wsparcia rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych, turystyki związanej z gospodarką leśną, łowiectwem, turystyki ekologicznej i rowerowej, roli lasów i ich ochrony przed suszą i pożarami,
- funkcję edukacyjną pełnią także szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne.

MONITORING ŚRODOWISKA

- współpraca z instytucjami ochrony środowiska w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego, którego zadaniem jest prowadzenie obserwacji możliwie jak największej liczby elementów środowiska przyrodniczego, w oparciu o planowe, zorganizowane badania stacjonarne.
- monitoring lasów włączono do Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowanego przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska i obejmuje m.in.: uszkodzenia lasów, zagrożenia pożarowe i występowanie szkodników owadzych w lasach.

5.5.3. PODSUMOWANIE

Lasy stanowią siedlisko dla większości dzikich gatunków roślin i zwierząt. Pełnią więc nie tylko istotną funkcję ekologiczną (także ze względu na ich wpływ na klimat), ale także gospodarczą i społeczną. Lesistość Gminy Trzebnica wynosi zaledwie 17,5%, co jest wartością poniżej przeciętnej w kraju (29,6%). Istotnym zadaniem dla właścicieli nieruchomości gruntowych powinno być zalesianie ziem nieużytkowanych lub użytkowanych w nieefektywny sposób. Na obszarze gminy znajdują się formy ochrony przyrody. Należy uznać, że zróżnicowane i często unikatowe zasoby przyrodnicze Gminy Trzebnica są dobrze chronione, a dodatkowo zwiększają atrakcyjność turystyczną regionu.

5.5.4. ANALIZA SWOT

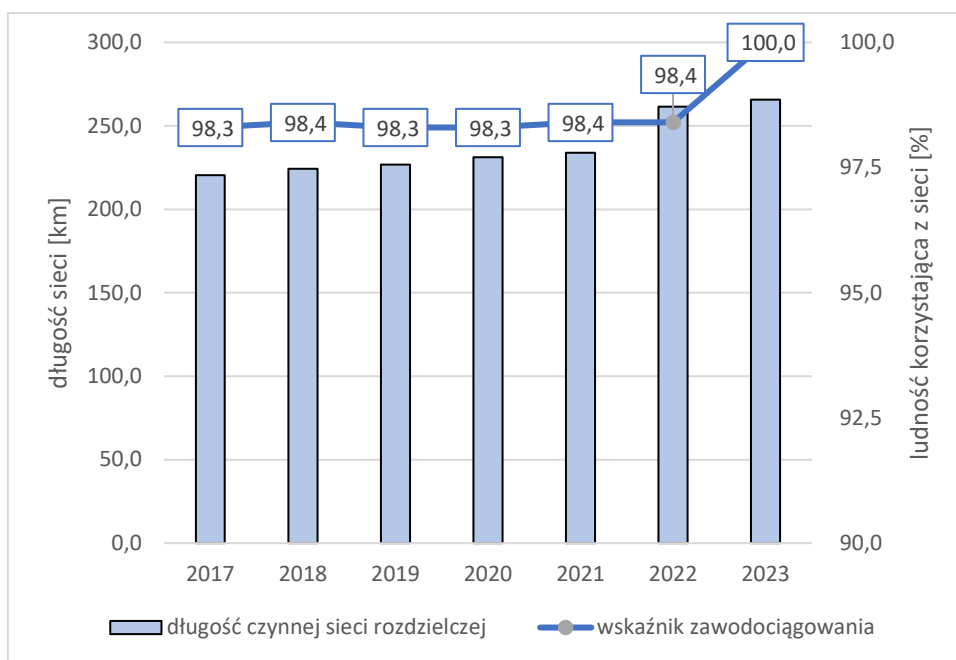
MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – występowanie form ochrony przyrody na terenie gminy, – wysokie walory turystyczno-wypoczynkowe, a także naukowo-badawcze, – dobrze chronione zasoby przyrodnicze gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> – przekształcenie środowiska związane z działalnością człowieka, – systematyczny wzrost ruchu drogowego utrudniającego migrację zwierzętom.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – wzrost świadomości społeczeństwa dotyczący ochrony przyrody, – promowanie rozwoju turystyki zrównoważonej i ekologicznej, – wykonywanie odpowiednich zabiegów umożliwiających utrzymania dobrego stanu drzewostanów leśnych, – wprowadzenie do zalesień domieszek innych gatunków drzew (liściaste). 	<ul style="list-style-type: none"> – czasochłonne procedury oceny oddziaływania na środowisko w projektach inwestycyjnych, – wzrost natężenia ruchu powodujący zwiększoną śmiertelność zwierząt i pogorszący warunki ich migracji, – zaśmiecanie, niszczenie infrastruktury, zbieractwo runa leśnego, dewastacje lasów, – gradacje owadów, – utrata terenów atrakcyjnych przyrodniczo poprzez chaos inwestycyjny, – nieracjonalna gospodarka leśna, – zanieczyszczenia ze środków transportu, – pożary lasów, wypalanie traw, – niedostateczne finansowanie form ochrony przyrody.

5.6. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

5.6.1. SIĘĆ WODOCIĄGOWA

Na terenie Gminy Trzebnica rozdzielcza sieć wodociągowa wynosi 265,6 km, natomiast procent mieszkańców korzystający z sieci wodociągowej wynosi 100%⁴⁶. Proces zmian na przestrzeni lat przedstawia poniższy wykres.

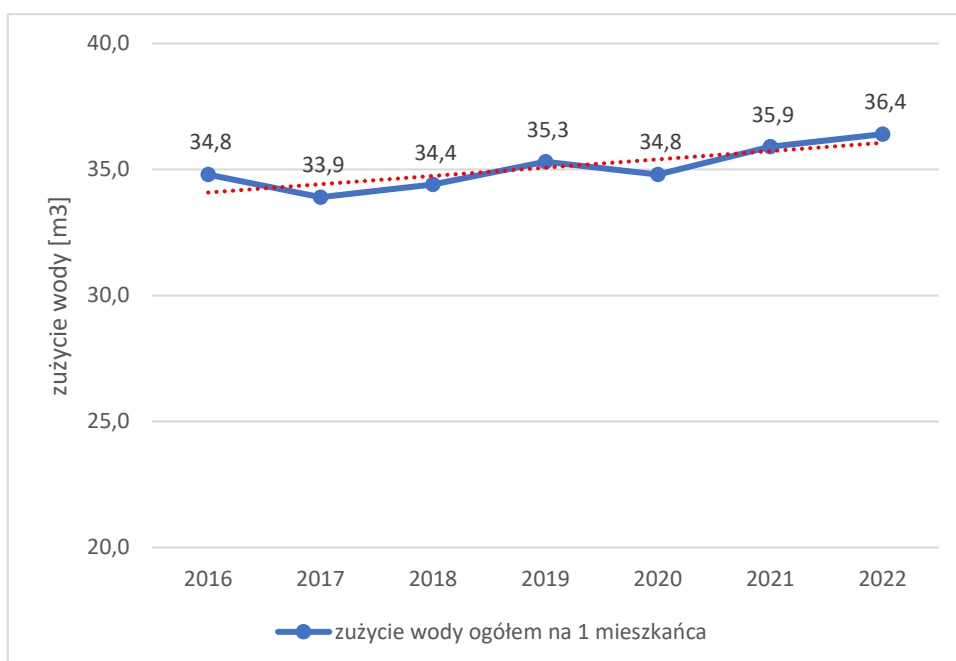
⁴⁶ Urząd Miejski w Trzebnicy

Wykres 7. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej i wskaźnik zwodociągowania Gminy Trzebnica w latach 2017-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zużycie wody przez gospodarstwa domowe na jednego mieszkańca na terenie Gminy Trzebnica w 2022 r. wyniosło 36,4 m³ i jak pokazuje poniższy wykres – od 2020 roku zużycie wody wykazuje tendencję wzrostową⁴⁷.

Wykres 8. Zużycie wody ogółem na 1 mieszkańca w m³ Gminy Trzebnica w latach 2016-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁴⁷ Bank Danych Lokalnych, GUS

Pozostałe parametry sieci wodociągowej na terenie Gminy Trzebnica zostały przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 9. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Trzebnica w latach 2016-2022

Lp.	Parametr	Jednostka	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Sieć rozdzielcza na 100 km ²	km	108,8	110,3	112,1	113,4	115,6	116,9	130,7
2	Ilość przyłączy	szt.	4 062	4 143	4 210	4 142	4 233	4 333	4 460
3	Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	23 657	23 780	23 905	24 020	24 458	24 588	24 644
4	Woda dostarczana gospodarstwom domowym	dam ³	835,3	817,7	832,7	860,7	867,5	893,6	910,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dla Gminy Trzebnica wydano pozwolenia wodnoprawne. Są to:

- Pozwolenie wodnoprawne na usługi wodne polegające na poborze wód podziemnych za pomocą istniejących studni głębinowych nr 1 i 2 zlokalizowanych na działce o nr ewid. 144/1 obręb Blizocin, gm. Trzebnica oraz na wprowadzanie ścieków przemysłowych – popłuczyn ze stacji uzdatniania wód do rzeki Głęboki Rów poprzez istniejący wylot zlokalizowany na działce o nr ewid. 156 obręb Blizocin, gm. Trzebnica (Decyzja WR.ZUZ.2.4210.100.2022.MM z dnia 13.06.2022 r.)
- Pozwolenie wodnoprawne na usługi wodne obejmujące pobór wód podziemnych z utworów trzeciorzędowych z ujęcia wody w Ujeźdźcu Wielkim składającego się z dwóch studni Nr 1 i Nr 1A, zlokalizowanych na działkach 156/5 i 244/4, obręb 0034 Ujeździec Wielki, gm. Trzebnica (Decyzja WR.ZUZ.2.4210.139.2022.KS z dnia 25 stycznia 2023 r.)
- Pozwolenie wodnoprawne na usługę wodną w zakresie poboru wód podziemnych z utworów czwartorzędowych za pomocą studni głębinowej nr 1z, zlokalizowanej na terenie ujęcia wody w Brochocinie na działce nr 157/2, obręb Brochocin, gm. Trzebnica (Decyzja WR.ZUZ.5.4210.324.2022.SM z dnia 14 lutego 2023 r.)
- Pozwolenie wodnoprawne na usługę wodną w zakresie poboru wód podziemnych z utworów czwartorzędowych za pomocą dwóch studni głębinowych studnia nr I i studnia nr II na terenie ujęcia w Ligocie (Decyzja WR.ZUZ.5.4210.101.2022.MG z dnia 10 czerwca 2022 r.)

- Pozwolenie wodnoprawne na usługi wodne obejmujące pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych z ujęcia w miejscowości Cerekwica za pomocą dwóch studni głębinowych: studni nr 1 zlokalizowanej na działce nr ewid. 61/2 obręb Cerekwica, gm. Trzebnica oraz studni nr 2 zlokalizowanej na działce nr ewid. 139/2 obręb Cerekwica, gm. trzebnica (Decyzja WR.ZUZ.5.4210.102.2022.EF z dnia 13 czerwca 2022 r.)
- Pozwolenie wodnoprawne na usługę wodną w zakresie poboru wód podziemnych z utworów czwartorzędowych za pomocą dwóch studni głębinowych nr 1p i nr 2A na terenie ujęcia wody w Skarszynie, zlokalizowanych na dz. nr 146/1, obręb Skarszyn, gm. Trzebnica (Decyzja WR.ZUZ.5.4210.447.2022.SM z dnia 24 października 2022 r.)
- Pozwolenie wodnoprawne na usługę wodną w zakresie poboru wód podziemnych ze źródła naturalnego z utworów czwartorzędowych z ujęcia w miejscowości Piersno, zlokalizowanego na działce nr 75/2, obręb Piersno, gm. Trzebnica (Decyzja WR.ZUZ.5.4210.325.2022.SM z dnia 1 lipca 2014 r.)
- Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych, za pośrednictwem istniejących studni zlokalizowanych w Trzebnicy (obwód Trzebnica i Raszów, gm. Trzebnica) tworzących ujęcia przy ulicy: Węgrzynowskiej, Żołnierzy Września i Oleśnickiej (Decyzja WR.ZUZ.2.421.100.2019.IM z dnia 15 kwietnia 2019 r.)

5.6.2. SIEĆ KANALIZACYJNA

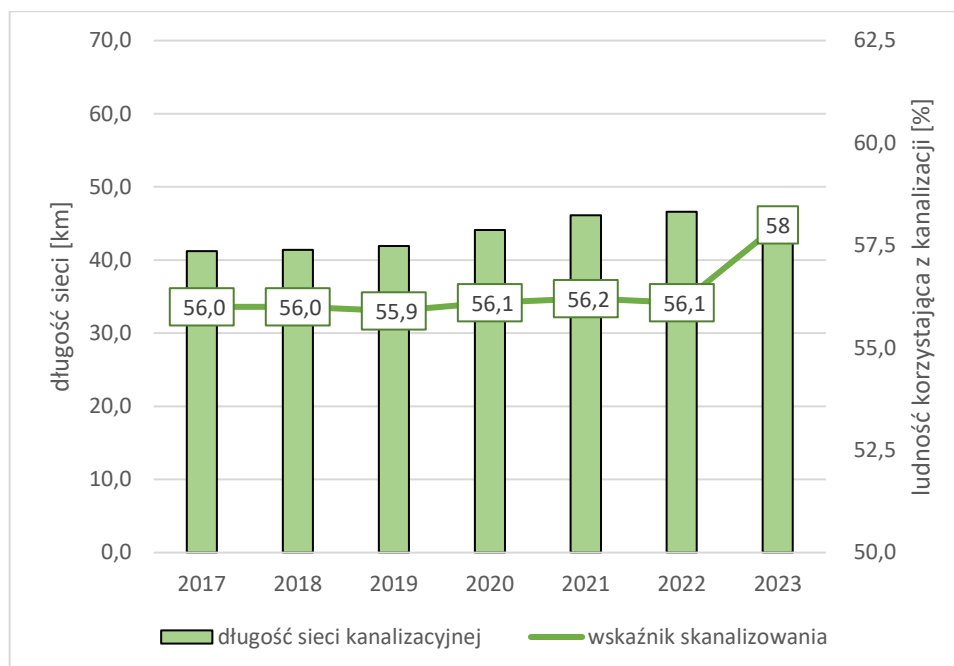
Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Trzebnica stanowi 46,7 km i stale rośnie, a odsetek mieszkańców mających dostęp do kanalizacji w 2023 roku wyniósł 58%⁴⁸. Większość powierzchni obszaru wiejskiego zabudowanego terenu Gminy Trzebnica nie jest objęta systemem zbiorczego odprowadzania ścieków. Jednak należy zauważyć, że na tym obszarze nie zawsze uzasadnione ekonomicznie jest budowanie sieci kanalizacji sanitarnej. Szczególnie w przypadku zabudowy rozproszonej, z uwagi na bardzo wysokie koszty inwestycji i ograniczenia budżetowe gminy nie są w stanie zapewnić dostępu do zbiorczej sieci

---

⁴⁸ Bank Danych Lokalnych, GUS

kanalizacyjnej⁴⁹. Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania na terenie Gminy Trzebnica w latach 2017–2023 przedstawia poniży wykres.

Wykres 9. Długość sieci kanalizacyjnej oraz wskaźnik skanalizowania Gminy Trzebnica w latach 2017–2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie Gminy Trzebnica funkcjonuje mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków w Trzebnicy, do której trafiają zarówno ścieki przemysłowe z zakładów pracy jak i ścieki bytowo gospodarcze z terenu całego miasta i pozostałych skanalizowanych części gminy. Na jej terenie znajduje się także punkt zlewny fekali, do którego ścieki dowożone są wozami asenizacyjnymi⁵⁰.

W 2011 roku do użytku oddano nową biologiczną oczyszczalnię ścieków w Skarszynie. Ścieki pochodzące z gospodarstw we wsi Skarszyn trafiają do nowoczesnej, mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków⁵¹.

Jedynym zakładem posiadającym własną oczyszczalnię ścieków jest Tarczyński S.A., przetwórstwo mięsne w Ujeźdźcu Małym oraz firma Kulik. Źródłem ścieków przemysłowych, które stwarzają zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania oczyszczalni są takie zakłady jak np. REHA- POL-A. Ścieki surowe z terenu miasta są doprowadzane do oczyszczalni poprzez kolektor żelbetonowy o średnicy $\varnothing 1600$ i długości blisko 1,2 km⁵².

⁴⁹ Urząd Miejski w Trzebnicy

⁵⁰ Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

⁵¹ Urząd Miejski w Trzebnicy

⁵² Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzebnica, 2009

Gospodarstwa, które nie korzystają z sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe (szamba). Zbiorniki te są oczyszczane przez prywatne, uprawnione podmioty gospodarcze. Do 2023 roku zadeklarowanych było 2785 bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (szamb). Ważnym elementem uporządkowania systemu kanalizacji na terenie Gminy Trzebnica jest funkcjonowanie przydomowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie budowa kanalizacji jest ekonomicznie nieuzasadniona. W 2023 roku na terenie gminy ich liczba wyniosła 316. Na terenie gminy największym problemem jest nielegalne opróżnianie szamb i wylewanie nieczystości ciekłych na pola uprawne, do przydrożnych rowów, zbiorników wodnych i rzek; oraz opróżnianie szamb i POŚ niezgodne z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Trzebnica⁵³.

5.6.3. JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Ocenę stanu wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego, stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.). Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny, jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód

---

⁵³ Urząd Miejski w Trzebnicy

powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości.

Tabela 10. Stan ekologiczny jednolitych części wód

Lp.	Klasa jakości	Stan ekologiczny Potencjał ekologiczny
1	I	Bardzo dobry
2	II	Dobry
3	III	Umiarkowany
4	IV	Słaby
5	V	Zły

Źródło: opracowanie własne na podstawie GIOŚ

O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód powierzchniowych decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych. Podstawą analizy jest porównanie uzyskanych wyników ze środowiskowymi normami jakości.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Gmina Trzebnica leży w granicach 12 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (rys. 5):

- RW600009136833 Dobra od źródła do Jagodnej,
- RW60000914419 Sąsiedzka od źródła do Głębokiego Rowu,
- RW60001013688 Przytęk,
- RW60001014369 Krępica,
- RW60001014469 Brzeźnica,
- RW60001014389 Sowina,
- RW60001014449 Głęboki Rów,
- RW6000101374 Lubniówka,

- RW600010144549 Strużyna,
- RW6000111449 Sąsiedzka od Głębokiego Rowu do Baryczy,
- RW60001013729 Ława,
- RW600010136849 Mielnica.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska dokonuje badania i oceny jakości wód powierzchniowych. Wyniki dla JCWP w obszarze Gminy Trzebnica przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Klasyfikacja stanu czystości jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Trzebnica

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena
1	RW600009136833	Dobra od źródła do Jagodnej	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
2	RW60000914419	Sąsiedzka od źródła do Głębokiego Rowu	-	stan chemiczny dobry	-
3	RW60001013688	Przyłęk	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód
4	RW60001014369	Krępicza	-	stan chemiczny dobry	-
5	RW60001014469	Brzeźnica	-	stan chemiczny dobry	-
6	RW60001014389	Sowina	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
7	RW60001014449	Głęboki Rów	umiarkowany potencjał ekologiczny	-	zły stan wód
8	RW6000101374	Lubniówka	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
9	RW600010144549	Strużyna	-	stan chemiczny dobry	-
10	RW6000111449	Sąsiedzka od Głębokiego Rowu do Baryczy	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
11	RW60001013729	Ława	słaby potencjał ekologiczny	-	zły stan wód
12	RW600010136849	Mielnica	-	stan chemiczny dobry	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

5.6.4. JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych (Program PMŚ). Monitoring wód podziemnych jest w Polsce prowadzony w sieciach: krajowej, regionalnych i lokalnych.

Oceny stanu chemicznego JCWPd w punktach badawczych dokonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie *kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych* (Dz.U. 2019 poz. 2148), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

Tabela 12. Stan ekologiczny jednolitych części wód

Lp.	Klasa jakości	Jakość wód
1	I	Wody bardzo dobrej jakości
2	II	Wody dobrej jakości
3	III	Wody zadowalającej jakości
4	IV	Wody niezadowalającej jakości
5	V	Wody złej jakości

Źródło: opracowanie własne na podstawie rozporządzenia.

Monitoring jakości wód podziemnych w ramach sieci krajowej realizowany był przez Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Gmina Trzebnica położona jest w obszarze trzech jednolitych częściach wód podziemnych: w większości w obszarze (JCWPd) nr 79 (kod GW600079) oraz w niewielkiej południowej części (JCWPd) nr 95 (kod GW200011) i (JCWPd) nr 96 (kod GW600096)⁵⁴. Punkt pomiarowy jakości wody JCWPd nr 79 (kod GW600079) prowadzony był na terenie gminy w miejscowości Trzebnica i oceniony w III klasie jakości (wody zadowalającej jakości), punkt pomiarowy (JCWPd) nr 95 (kod GW200011) prowadzony był w powiecie średzkim i oceniony w IV klasie jakości (wody niezadowalającej jakości), a punkty pomiarowe (JCWPd) nr 96 (kod GW600096)⁵⁵ zlokalizowane były w powiecie oleśnickim i jakość wód została oceniona w II klasie (wody dobrej jakości)⁵⁶.

⁵⁴ Państwowy Instytut Geologiczny - Jednolite Części Wód Podziemnych w podziale obowiązującym na lata 2022-2027

⁵⁵ Państwowy Instytut Geologiczny - Jednolite Części Wód Podziemnych w podziale obowiązującym na lata 2022-2027

⁵⁶ Monitoring jakości wód podziemnych, 2022

5.6.5. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- wprowadzanie nowych technologii ograniczających zużycie wody,
- uszczelnianie sieci wodociągowych
- budowa sieci kanalizacyjnej
- budowa biologicznej oczyszczalni ścieków,
- budowa kanalizacji deszczowej.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- wzrost liczby zbiorników bezodpływowych.
- brak budowy sieci kanalizacyjnej.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- realizacja działań edukacyjnych (szkoleń, akcji informacyjnych, spotkań z ekspertami itp.) w zakresie prowadzenia racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej gospodarstwach domowych i w zakładach przemysłowych.

MONITORING ŚRODOWISKA

- prowadzący zakłady wodociągowe są zobowiązani do wykonania systematycznych badań jakości wody. Ponadto WIOŚ w ramach bieżącej działalności prowadzi kontrole przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

5.6.6. PODSUMOWANIE

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Trzebnica ma długość 265,6 km i korzysta z niej 100% ludności. Sieć kanalizacyjna w gminie stanowi 46,7 km. Na terenie gminy duża ilość gospodarstw domowych posiada zbiorniki na nieczystości ciekłe – aktualnie 2785 (zgłoszonych). Ocena jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Gminy Trzebnica nie jest zadowalająca. Głównym źródłem zanieczyszczeń wód są czynniki antropogeniczne wiążące się przede wszystkim z niewłaściwym prowadzeniem działalności gospodarczo-bytowej oraz wciąż niedostateczne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej. Nieoczyszczone ścieki odprowadzone są często do nieszczelnych szamb, stanowiąc poważne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Jakość wód podziemnych jest zawiera się w klasach II-IV (wody dobrej, zadowalającej i niezadowalającej jakości).

5.6.7. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – ujęcia wody skutecznie zapewniające dostawę wody dla mieszkańców gminy, – rosnąca świadomość społeczna dotycząca zachowania i ochrony zasobów wodnych – sukcesywny rozwój sieci kanalizacyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – niezadawalający stan wód powierzchniowych, – korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – dofinansowania na inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową, – rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej, – zmniejszenie liczby zbiorników bezodpływowych, – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, – inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – awarie przestarzałych bezodpływowych zbiorników (szamb) co może spowodować przedostanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych, – brak funduszy na inwestycje związane z ochroną wód, – rozporozona zabudowa.

5.7. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określają szczegółowo akty prawa miejscowego. Zgodnie z podjętymi uchwałami oraz prawem powszechnie obowiązującym na terenie RP, właściciele nieruchomości z terenu gminy obowiązani są zbierać odpady w sposób selektywny.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy Trzebnica realizowana jest zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu *czystości i porządku w gminach*. Zgodnie z jej zapisami podmiot odbierający odpady komunalne jest zobowiązany do przekazywania odebranych od właściciela nieruchomości niesegregowanych odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Trzebnica właściciele nieruchomości zobowiązani są do zbierania w sposób selektywny następujących rodzajów odpadów:

- papieru i tektury oraz opakowań z papieru i tektury,
- metali, tworzyw sztucznych, opakowań z tworzyw sztucznych i metali oraz opakowań wielomateriałowych,

- szkła,
- bioodpadów: odpady zielone i odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych,
- przeterminowanych leków,
- chemikaliów,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlano-remontowych,
- zużytych opon,

- odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi,
- odpadów tekstyliów i odzieży,
- odpadów niebezpiecznych.

W roku 2023 r. odpady komunalne wytworzone przez mieszkańców Gmina Trzebnica odbierane były przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej TRZEBNICA — ERGO Sp. z o.o. Zadanie to Gmina powierzyła Spółce, działając na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 1710, ze zm.).

Tabela 13. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Trzebnica w 203 roku

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5982,050
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	391,410
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	847,520
15 01 07	Opakowanie ze szkła	486,720
17 01 07	Zmieszane odpady z betonów, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	30,830
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	3,240
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	34,560
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,219
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3211
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,832
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1379,460
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	2,150

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	139,950
	SUMA	12515,941

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Trzebnica za 2023 rok

Na terenie Gminy Trzebnica znajduje się Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, tzw. GPSZOK, zlokalizowany przy ul. Milickiej 47 w Trzebnicy. Odpady komunalne przyjmowane były przez GPSZOK od właścicieli nieruchomości nieodpłatnie, w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Mieszkańcy są zobowiązani samodzielnie dostarczyć odpady do punktu.

W roku 2023 GPSZOK przyjmował następujące rodzaje odpadów:

- papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, w ilościach przekraczających objętość pojemników/worków przydomowych,
- bioodpady -odpady zielone, w ilościach przekraczających objętość pojemników/worków przydomowych,
- odpady leków przeterminowanych,
- zużyte baterie i akumulatory,
- chemikalia, puszki po farbach, opakowania po nawozach i środkach ochrony roślin,
- zużyte opony (nie więcej niż 4 sztuki w ciągu roku na nieruchomość, zmiana weszła pod koniec 2021 r.),
- odpady odzieży i tekstyliów,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady budowlane - rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne przyjmowano ilości nie na nie większej niż 300 kg na nieruchomość.
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi (igły, strzykawki),
- inne odpady, w tym niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych.

W roku 2023 zebrano 5982,050 Mg odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w ilości 5553,000 Mg trafiły do instalacji komunalnej do mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych prowadzonej przez ZUO INTERNATIONAL Sp. z o.o., Kunowice, ul.

Ślubicka 50, 69-100 Ślubice. Na koniec roku stan magazynowy odpadów o kodzie 20 03 01 wynosił 429,050 Mg⁵⁷.

W roku 2023 Gmina Trzebnica osiągnęła wymagane wskaźniki w zakresie segregacji odpadów. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyniósł 31,60%⁵⁸.

Zwiększenie poziomów będzie możliwe dzięki prowadzeniu akcji edukacyjnych w zakresie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych oraz stałemu monitorowaniu gospodarki odpadami. Istotnym problemem dotyczącym gospodarki odpadowej są:

- rosnące koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, szczególnie koszty zagospodarowania odpadów;
- malejące zaangażowanie mieszkańców w prawidłową segregację odpadów, problem pojawia się głównie w zabudowie wielorodzinnej,
- powstające dzikie wysypiska odpadów, problem z ustaleniem posiadacza odpadów;
- problem z osiągnięciem określonych przepisami prawa poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych⁵⁹.

Gmina wspólnie dofinansowuje usuwanie azbestu razem z WFOŚiGW. W ramach programu usunięto w 2021 roku 81,833 Mg wyrobów zawierających azbest. Wyroby zawierające azbest usunięto z 42 lokalizacji⁶⁰.

5.7.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- lokalizowanie obiektów gospodarki odpadami (np. składowisk, PSZOK-ów, magazynów odpadów) w oddaleniu od terenów zagrożonych podtopieniami, i osuwiskami, będącymi następstwami kumulacji zmian klimatycznych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- głównym zagrożeniem jest możliwość wybuchu pożaru samych odpadów, czy to komunalnych czy przemysłowych. W wyniku pożaru będą się uwalniały do atmosfery bardzo toksyczne substancje z palącego się biogazu oraz odpadów tworzyw sztucznych.
-

---

⁵⁷ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Trzebnica za 2023 rok

⁵⁸ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Trzebnica za 2023 rok

⁵⁹ Urząd Miejski w Trzebnicy

⁶⁰ Urząd Miejski w Trzebnicy

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działalności edukacyjnej zarówno mieszkańców, jak i podmiotów gospodarczych w zakresie ograniczania powstawania odpadów, właściwego postępowania z odpadami, selektywnego zbierania odpadów oraz racjonalnego wykorzystania wody i energii.

MONITORING ŚRODOWISKA

- w kontekście odpadów komunalnych konieczne jest monitorowanie osiąganych poziomów recyklingu i odzysku odpadów celem dostosowywania lokalnych, gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi.

5.7.2. PODSUMOWANIE

Gospodarka odpadami na terenie Gminy Trzebnica funkcjonuje prawidłowo. Na terenie gminy istnieje GPSZOK. Gmina osiągnęła wymagany ustawowo poziomy recyklingu. Należy oczekiwać, że poprzez wzrost świadomości mieszkańców w kolejnych latach nastąpi jeszcze większy wzrost recyklingu i odzysku odpadów. Z terenu Gminy Trzebnica jedynie w 2021 roku usunięto wyroby zawierające azbest w ilości 81,833 Mg.

5.7.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – realizacja programu usuwania azbestu, – umożliwienie wszystkim mieszkańcom gminy selektywnego zbierania odpadów, – lokalizacja GPSZOK na terenie gminy, – ciągły wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie. 	<ul style="list-style-type: none"> – nielegalne pozbywanie się odpadów komunalnych i tworzenie tzw. „dzikich wysypisk”, – konieczność zwiększenia świadomości mieszkańców w temacie gospodarki odpadami – rosnące koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie działań podmiotów zajmujących się gospodarowaniem odpadami, – eliminacja nielegalnego składowania odpadów, – budowa drugiego punktu selektywnej zbiórki odpadów, – zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych. 	<ul style="list-style-type: none"> – palenie odpadów w gospodarstwach domowych, – nielegalne pozbywanie się odpadów, – nieprawidłowa segregacja odpadów, – brak środków finansowania na usuwanie azbestu.

5.8. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długości trwania działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek.

W zależności od miejsca występowania i źródła rozróżnia się hałas:

- komunikacyjny (drogowy, kolejowy i lotniczy),
- przemysłowy,
- osiedlowy,
- domowy.

Ocena stanu akustycznego środowiska prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a realizowana jest przez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska. Dokonywane pomiary i oceny mają umożliwiać wyznaczanie obszarów o ponad normatywnym poziomie hałasu, na których należy skoncentrować działania naprawcze.

Głównym źródłem hałasu na terenie Gminy Trzebnica jest przede wszystkim komunikacja drogowa. Do głównych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy oraz powodujących podstawowe źródło hałasu należą:

- droga krajowa S5 łącząca Miastko i Ustkę,
- droga krajowa nr 15
- linia kolejowa relacji Wrocław – Trzebnica.

Rosnące natężenie ruchu powoduje coraz większą presję na środowisko. Wieloletnie badania wskazują na zwiększanie się obszarów poddanych nadmiernemu oddziaływaniu hałasu i niepokojące zmniejszanie powierzchni terenów o korzystnych warunkach akustycznych. Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym,
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych),
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny,

- płynność ruchu,
- rodzaj i stan nawierzchni.

W przypadku hałasów drogowych i kolejowych obowiązujące obecnie wartości wskaźników wynoszą⁶¹:

- 65 dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zabudowy zagrodowej,
- 61 dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Należy podkreślić, iż przyjęte wartości dopuszczalne stanowią kompromis pomiędzy realnymi możliwościami ograniczania emisji i propagacji hałasu, a potrzebą komfortu akustycznego, w związku z czym ich zachowanie nie gwarantuje całkowitej eliminacji uciążliwości akustycznych.

Tabela 14. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LDWN⁶² – powiat trzebnicki

Poziom dźwięku w środowisku	Wskaźnik L _{DWN}				
	55 – 60 dB	60 – 65 dB	65 – 70 dB	70 – 75 dB	> 75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	19,222	10,545	5,558	2,913	2,167
Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	400	100	100	0,000	0,000
Liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	1200	400	300	100	0,000

Źródło: *Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo dolnośląskie, 2018 r. GDDKiA*

⁶¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz.U. z 2014 r., poz. 112)

⁶² L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A (wskaźnik hałasu dla pory dziennej, wieczornej i nocnej)

Tabela 15. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LN⁶³ – powiat trzebnicki

Poziom dźwięku w środowisku	Wskaźnik L _N				
	55 – 60 dB	60 – 65 dB	65 – 70 dB	70 – 75 dB	> 75 dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	16,760	8,500	4,430	2,070	1,410
Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	300	100	100	100	0,000
Liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie przy najbardziej narażonej na hałas elewacji [tys.]	1100	400	200	200	0,000

Źródło: *Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo dolnośląskie, 2018 r. GDDKiA*

Z analiz przeprowadzonych przez GDDKiA w 2018 r. w opracowaniu pn. „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, województwo dolnośląskie”, wynika, że przekroczone zostały wartości dopuszczalne wskaźnika LDWN i LN w powiecie trzebnickim.

Na terenie miasta nie występują duże zakłady przemysłowe jednak funkcjonujące firmy, warsztaty oraz podmioty gospodarcze kształtują klimat akustyczny terenów w ich sąsiedztwie⁶⁴.

Potencjalnym źródłem emisji hałasu w środowisku mogą być także zakłady przemysłowe. Starosta Trzebnicki nie wydał żadnej decyzji dla przedsiębiorstwa na terenie Gminy Trzebnica określającej dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku⁶⁵.

5.8.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- wiązać się będzie ze wzrostem temperatury, przez co zwiększy się liczba urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych. W zwartej zabudowie lub nowych budynkach wielorodzinnych może powodować nadmierną emisję hałasu. Ograniczenie tego zjawiska polegać może na odpowiednim planowaniu przestrzeni (zieleń publiczna, zbiorniki wodne).

⁶³ L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A (wskaźnik hałasu dla pory nocnej)

⁶⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebnica, 2019

⁶⁵ Starostwo Powiatowe w Trzebnicy

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- w związku z wzrostem negatywnych czynników związanych z emisją hałasu należy przewidzieć podjęcie działań zmierzających do ograniczenia emisji hałasu poprzez: wykorzystywanie cichych nawierzchni na terenach zabudowanych, a w uzasadnionych przypadkach wprowadzenie również ograniczeń prędkości i wagi pojazdów na obszarach zabudowanych, wprowadzanie zieleni izolacyjnej w obrębie pasów drogowych, zapewnienie właściwej organizacji ruchu, wprowadzenie rozwiązań zapisanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu akustycznego,
- promowanie transportu zbiorowego i rowerowego,
- promowanie wśród przedsiębiorców technologii o obniżonej hałaśliwości

MONITORING ŚRODOWISKA

- w ramach funkcjonowania monitoringu środowiska przyrodniczego w zakresie stanu akustycznego GIOŚ wykonuje pomiary, badania i analizy na terenie całego województwa dolnośląskiego.

5.8.2. PODSUMOWANIE

Monitoring hałasu przeprowadzony na terenie województwa dolnośląskiego wykazał, że hałas komunikacyjny, podobnie jak w poprzednich latach, jest jednym z największych zagrożeń i głównych uciążliwości dla ludności. W Gminie Trzebnica w szczególności hałas komunikacyjny uciążliwy jest dla mieszkańców, których posesje znajdują się bezpośrednio przy drogach krajowych. Wartości pomiarowe określone są dla powiatu trzebnickiego

Należy jednak pamiętać, iż specyfika Gminy Trzebnica wskazuje na mniejsze ryzyko zagrożenia hałasem niż ma to miejsce w wybranych do przeprowadzania badań punktach, które położone są przeważnie przy głównych drogach w miastach. Teren gminy stanowi bowiem obszar o charakterze typowo wiejskim. Lokalne źródła hałasu na terenie gminy stanowią także drobne zakłady usługowe, obiekty użyteczności publicznej oraz sezonowo maszyny rolnicze pracujące na polach.

5.8.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – wiejski charakter gminy wskazujący na mniejsze zagrożenie hałasem niż w przypadku ośrodków miejskich, – stale remontowane i modernizowane drogi gminne i powiatowe.	<ul style="list-style-type: none"> – potencjalne przekroczenia poziomu hałasu wzdłuż szlaków komunikacyjnych, – brak punktu monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego.

SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – poprawa stanu technicznego dróg na terenie gminy, – popularyzacja komunikacji rowerowej, – dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia, – zwiększenie ilości punktów kontrolnych oraz częstotliwości pomiarów prowadzonych przez GIOŚ.	<ul style="list-style-type: none"> – niekontrolowany rozwój ruchu drogowego, – stale zwiększająca się liczba osób narażona na ponadnormatywny hałas, – rozwój ruchu drogowego, – zły stan techniczny pojazdów.

5.9. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Intensywność oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na żywe komórki zależy od jego mocy (im większa moc, tym silniejsze promieniowanie) i odległości od źródła (wraz z odległością natężenie emitowanego pola słabnie).

Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje:

- w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych,
- w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

Pole elektromagnetyczne stanowią stały i istotny czynnik oddziałujący na organizm ludzki. Naturalne i sztuczne pola elektromagnetyczne towarzyszą człowiekowi wszędzie – w miejscu zamieszkania, w pracy, w podróży, a ich coraz bardziej intensywne występowanie jest konsekwencją rozwoju techniki. W ostatnim czasie wraz ze wzrostem ilości urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne, wzrasta również zainteresowanie tym tematem.

Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

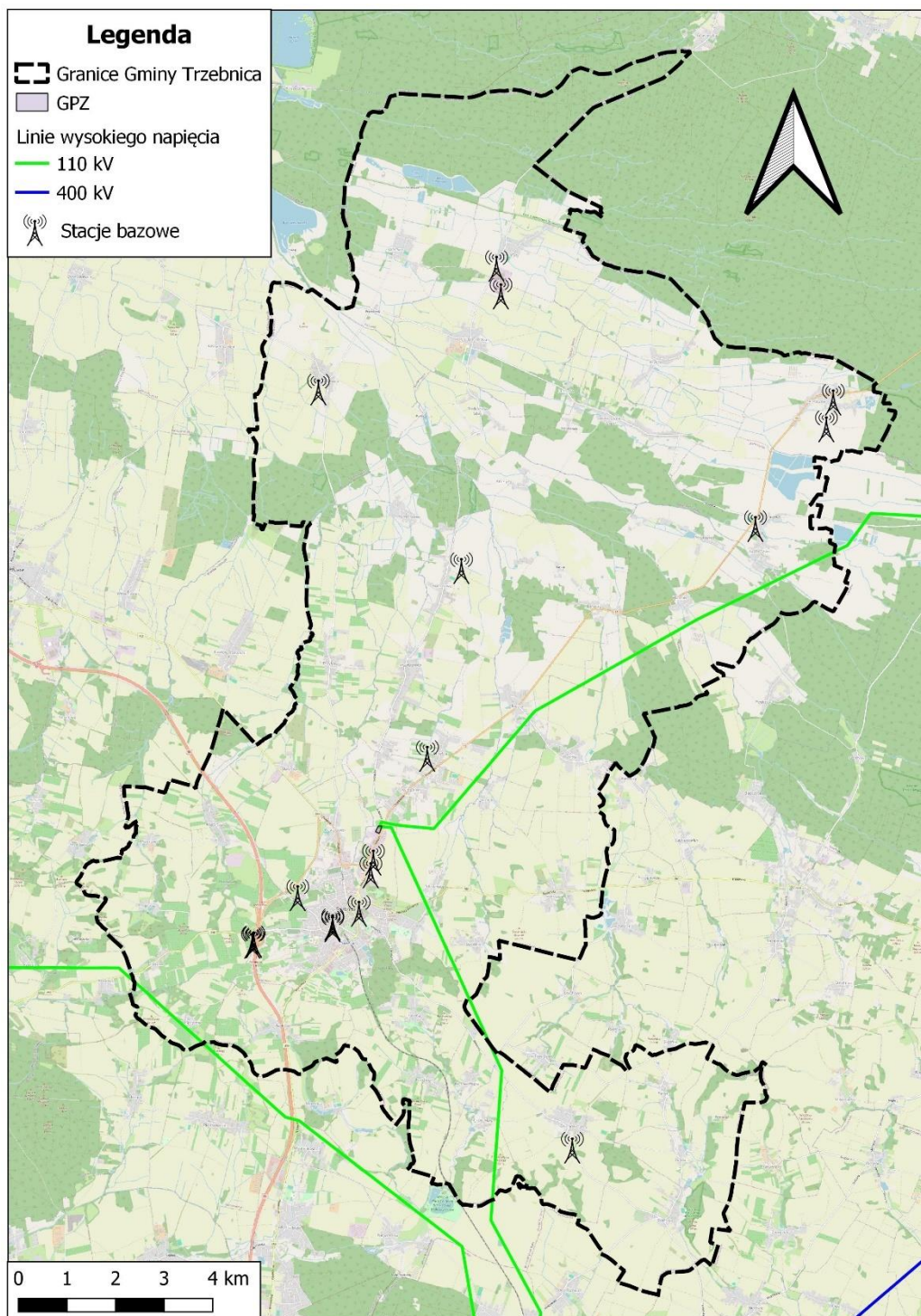

Największe oddziaływanie w postaci promieniowania niejonizującego wykazują linie elektroenergetyczne wysokich napięć. Ich występowanie wymaga określenia stref ochronnych, zależnych od natężenia pola elektrycznego. Pod liniami o napięciu 110-400 kV może występować II strefa ochronna z zakazem lokalizacji budynków mieszkalnych.

Przez teren przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV relacji Pasikowice – Trzebnica – Milicz⁶⁶. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy jest lokalizacja 19 stacji bazowych telefonii komórkowej. Przebieg linii energetycznej oraz lokalizacja stacji bazowych została przedstawiona na poniższym rysunku.

---

⁶⁶ Projekt założeń do planu Zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Trzebnica

Rysunek 16. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej, GPZ oraz linii energetycznej na tle Gminy Trzebnica

Źródło: Opracowanie własne na podstawie si2pem.gov.pl.

Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola. W ramach monitoringu Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi okresowe

badania kontrolne poziomów pól w środowisku na podstawie których między innymi ma prowadzić rejestr zawierający informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W Gminie Trzebnica prowadzono pomiar poziomu pól elektromagnetycznych w ramach stałej sieci monitoringu w roku 2022, w miejscowości Trzebnica w dwóch punktach (Jana Pawła II nr 8 i Lipowa).

Tabela 16. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie powiatu bytowskiego

Lp.	Gmina	Adres	Typ obszaru	Parametr pomiaru	Wynik pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Średnia dla obszaru [V/m]
1	Trzebnica	Jana Pawła II nr 8	Miasta w przedziale od 20000 do 50000 mieszkańców	Składowa elektryczna 3[MHz]-300[GHz]	<0,3	1,55	0,72
		Ul. Lipowa			2,4	2,46	

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Poziom pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie utrzymuje się na niskim poziomie. Średnia dla obszaru Trzebnica w roku 2022 wyniosła 0,72 V/m, nie powodując przy tym przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

5.9.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- ekstremalne zjawiska pogodowe mogą doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia masztów telefonii komórkowej, linii elektroenergetycznych, transformatorów, co wpłynie na ograniczenia w dostawie energii elektrycznej do odbiorców. Ważna jest rozbudowa systemu energetycznego o instalacje kablowe.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- lokalizacja urządzeń wykluczająca zachodzenie na siebie obszarów oddziaływań silnych pól wytwarzanych przez sąsiednie źródła i utrzymanie urządzeń w dobrym stanie technicznym.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- edukacja społeczeństwa (szkoły, zakłady produkcyjne, mieszkańcy) z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.

MONITORING ŚRODOWISKA

- monitoring pól elektromagnetycznych prowadzi GIOŚ. Wyniki badań są publikowane przez inspekcję na bieżąco, corocznie.

5.9.2. PODSUMOWANIE

Promieniowanie elektromagnetyczne jest zanieczyszczeniem, którego oddziaływanie jest niezauważalne gołym okiem, a wpływ na człowieka nie jest dostatecznie rozpoznany. Na terenie Gminy Trzebnica były prowadzone badania pól elektromagnetycznych w mieście Trzebnica. Wyniki nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji fal elektromagnetycznych pochodzących z ww. źródeł. Wynika z tego, że nie mają one negatywnego wpływu na człowieka.

5.9.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> – dotychczasowy poziom tła elektromagnetycznego nie powoduje znaczącego zagrożenia środowiska i ludności, – obecność punktów pomiarowych pól elektromagnetycznych na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none"> – nierozbudowany układ zewnętrznych sieciowych powiązań elektroenergetycznych, – niski poziom świadomości społecznej o zagrożeniach ze strony PEM.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> – racjonalny dobór lokalizacji powstających instalacji i urządzeń stanowiących źródła PEM.	<ul style="list-style-type: none"> – możliwe przekroczenie w przyszłości dopuszczalnego poziomu w związku z rozwojem sieci elektromagnetycznych i zwiększoną liczbą urządzeń elektrycznych.

5.10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Na terenie Gminy Trzebnica nie występują zakłady o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii⁶⁷. Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy). Przypadki wystąpienia poważnych awarii mogą dotyczyć również wycieków substancji ropopochodnych w wyniku wypadków i kolizji drogowych.

⁶⁷ Urząd Miejski w Trzebnicy

5.10.1. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE

ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

- ekstremalne zjawiska pogodowe mogą doprowadzić do uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczeniu energii do odbiorców, a także zakładów przemysłowych, co może doprowadzić do przerywania ich pracy, przegrzania układów technologicznych.

NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

- nadzwyczajne zagrożenia środowiska powstają wskutek wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg i innych obiektów drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne, a które mogą spowodować m.in.: skażenie powietrza, wód, gleb oraz pożary.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

- prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców gminy.

MONITORING ŚRODOWISKA

- stała współpraca z organami Państwowej Straży Pożarnej, Wojewodą oraz WIOŚ w zakresie prowadzenia kontroli występowania awarii.

5.10.2. PODSUMOWANIE

Na terenie Gminy Trzebnica nie znajdują się zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych.

5.10.3. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
– brak zakładów mogących być źródłem powstania poważnej awarii.	– stacje paliw płynnych, które są potencjalnym źródłem zanieczyszczenia środowiska.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
– edukacja społeczeństwa na wypadek wystąpienia zagrożenia, – szkolenie jednostek odpowiedzialnych za usuwanie skutków poważnych awarii.	– transport towarów niebezpiecznych, głównie paliw płynnych.

6. PODSUMOWANIE EFEKTÓW REALIZACJI DOTYCHCZAS REALIZOWANYCH DZIAŁAŃ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

W celu zobrazowania efektów realizacji działań związanych z ochroną środowiska oraz oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska jest właściwy system sprawozdawczości. W poniższej tabeli zestawiono wartości wybranych wskaźników stanu środowiska i zmian presji na środowisko, aby w przyszłości można było z łatwością określić trend zachodzących zmian, a w razie potrzeby wdrożyć działania naprawcze.

Tabela 17. Wskaźnik monitorowania efektów realizacji związanych z ochroną środowiska w Gminie Trzebnica

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rok			Zmiana wartości wskaźnika ⁶⁸
			2017	2019	2022	
1	Długość czynnej sieci wodociągowej	km	220,5	226,8	261,4	↑ 40,9
2	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej na 100 km ²	km	110,3	113,4	130,7	↑ 20,4
3	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4 143	4 142	4 460	↑ 317,0
4	Korzystający z instalacji sieci wodociągowej	%	98,3	98,3	98,4	↑ 0,1
5	Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	33,9	35,3	36,4	↑ 2,5
6	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	41,2	41,9	46,6	↑ 5,4
7	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 450	1 464	1 521	↑ 71,0
8	Korzystający z instalacji sieci kanalizacyjnej	%	56,0	55,9	56,1	↑ 0,1
9	Zbiorniki bezodpływowe	szt.	1 455	1 485	1 605	↑ 150,0
10	Oczyszczalnie przydomowe	szt.	101	137	190	↑ 89,0
11	Oczyszczalnie komunalne	szt.	2	2	2	– 0,0
12	Ścieki oczyszczone w ciągu roku	da m ³	401	737	761	↑ 360,0
13	Długość czynnej sieci gazowej	km	59,719	80,722	75,342	↑ 15,6
14	Czynne przyłącza gazowe	szt.	1 141	1 306	1 442	↑ 301,0
15	Korzystający z instalacji sieci gazowej ogółem	%	52,8	53,2	52,3	↑ 0,5
16	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku	Mg	5 414,00	5 986,92	5 988,33	↑ 574,3
17	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	15,6	29,2	40,8	↑ 25,2
18	Powierzchnia lasów	ha	3 530,15	3 489,90	3 496,80	↓ 33,3
19	Lesistość	%	17,7	17,5	17,5	↓ 0,2

Źródło: Na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS oraz danych Urzędu Gminy Trzebnica

⁶⁸ ↓ - spadek wartości wskaźnika, – - wartość niezmienna, ↑ - wzrost wartości wskaźnika

7. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Głównym celem opracowania Programu Ochrony Środowiska jest sprecyzowanie działań, jakie można przedsięwziąć w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Program Ochrony Środowiska jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania ochroną środowiska na szczeblu miejskim. Stanowi pomost między konkretnymi działaniami, a dokumentami, które dotyczą ekologii. Po przeprowadzeniu analizy stanu środowiska w Gminie Trzebnica, wyznaczono cele oraz określono zadania, których realizacja przełoży się na poprawę stanu środowiska.

Ponadto kontynuowane będzie umieszczanie w aktach prawa miejscowego zapisów mających na celu ochronę środowiska. Przykładem takiego dokumentu jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wyznaczane w nich kierunki zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania, mające wpływ na ochronę środowiska to m.in.:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu oraz zakaz gromadzenia lub magazynowania wszelkich odpadów w miejscach do tego nieprzygotowanych
- ograniczenie możliwości lokalizacji w pobliżu zabudowy mieszkaniowej nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, w tym mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko takich jak m.in.: fermy wielkopowierzchniowe lub zakłady przetwarzania odpadów przemysłowych,
- zakaz lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, tj. powodujących przekroczenia ustalonych przepisami odrębnymi standardów jakości środowiska,
- ograniczenie zmian naturalnego ukształtowania terenu
- ograniczenie wycinki istniejących drzew i krzewów w zadrzewieniach, o ile nie jest ona bezpośrednio związana lokalizacją istniejącego lub przewidzianego niniejszym planem zainwestowania lub usuwaniem zagrożeń
- zakaz zanieczyszczania, zasypywania i kanalizowania (z wyjątkiem przepustów pod drogami) istniejących cieków powierzchniowych;
- ograniczanie rozpraszania zabudowy poprzez wskazanie terenów jej rozwoju, w pierwszej kolejności w granicach wykształconych już pasów i skupisk zabudowy lub w ich sąsiedztwie,

- wypełnianie wolnych enklaw w pasmach istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej w celu odpowiedniego wykorzystania terenów już zurbanizowanych i stworzenia większej ich zwartości przestrzennej,
- wyposażanie terenów zabudowy mieszkaniowej co najmniej w sieci elektroenergetyczne i wodociągowe, a strefy koncentracji zabudowy mieszkaniowej - także w sieci kanalizacji sanitarnej,
- propagowanie odnawialnych źródeł energii, rekomendowanie stopniowego ograniczania wykorzystywania węgla kamiennego jako głównego nośnika energii cieplnej stosowanego do ogrzewania budynków mieszkalnych zagospodarowanie maksymalnej powierzchni działek w postaci powierzchni biologicznie czynnych.

Tabela 18. Cele, kierunki interwencji i zadania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba spotkań [szt.]	0	>0	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	dotacja celowa na zadania służące ochronie powietrza polegające na wymianie źródła ciepła na korzystniejsze z punktu widzenia kryterium sprawności energetycznej oraz kryterium ekologicznego	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
2	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni [szt.]	316	416	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
3	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Poprawa gospodarki odpadami	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk (szt.)	0	>0	Poprawa walorów krajobrazowych	likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
4	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Liczba zmodernizowanych rowów [szt.]	0	>0	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	Utrzymanie rowów, cieków i urządzeń melioracyjnych w dobrym stanie technicznym	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
5	Zasoby przyrodnicze	Ochrona zasobów przyrodniczych	Ilość wykonanych pielęgnacji na drzewach pomnikowych (szt.)	0	>0	Poprawa walorów krajobrazowych	Bieżące nasadzenia, pielęgnacja i wycinka drzew	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
6	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [km]	0	2,437	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Remont drogi gminnej nr 102052D w miejscowości Masłowiec	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
7	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [km]	0	1,264	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Przebudowa drogi powiatowej nr 1331 D Janiszów - Biedaszków Wielki Etap 1 i 2	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
8	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	133	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Budowa drogi gminnej w miejscowości Domanowice	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
9	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	712	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Budowa dróg gminnych w Trzebnicy (ul. Zielonego Dębu i ul. Bukowej)	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
10	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	541	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Modernizacja dróg gminnych w miejscowościach Raszów, Taczów Mały, Skoroszów, Cerekwica, Masłów	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
11	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	230	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Przebudowa drogi gminnej ul. Janusza Korczaka w miejscowości Trzebnica	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
12	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	598	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Przebudowa drogi gminnej w Biedaszkowie Wielkim	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
13	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	528	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Świątniki	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
14	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	964	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Przebudowa ulic Malinowej, Poziomkowej, Jagodowej i Borówkowej w Trzebnicy wraz z budową i przebudową infrastruktury towarzyszącej	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
15	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	306	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Ujeździec Mały	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
16	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	437	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Koniowo	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
17	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Długość wybudowanej sieci [mb]	0	307	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	Budowa sieci kanalizacyjnej, sanitarnej oraz sieci wodociągowej wraz z przebudową dróg w miejscowości popegeerowskiej Nowy Dwór (Gmina Trzebnica)	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
18	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Długość wybudowanej sieci [mb]	0	81	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	Budowa II etapu sieci kanalizacji sanitarnej i odcinka sieci wodociągowej wraz z odbudową nawierzchni	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							drogi w miejscowości Nowy Dwór		
19	Zasoby przyrodnicze	Ochrona zasobów przyrodniczych	Ilość obiektów turystyczno-rekreacyjnych (szt.)	0	1	Poprawa walorów krajobrazowych	Utworzenie Parku Miejskiego im. Marii i Lecha Kaczyńskich w Trzebnicy - II Etap	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
20	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Ilość znalezionych źródeł termalnych	0	>0	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy	Poszukiwanie wód termalnych w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
21	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba zmodernizowanych obiektów	0	160	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	Budowa, przebudowa i modernizacja oświetlenia drogowego w Gminie Trzebnica w miejscowościach: Trzebnica, Małuszyn, Biedaszków Wielki, Domanowice, Księginice, Piersno, Kobylce, Koniowo, Brzezie, Sulisławice oraz Skarszyn	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
22	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba zmodernizowanych obiektów	0	>0	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	Przebudowa kotłowni i montaż instalacji gazowej w istniejącym budynku hali sportowej przy ulicy Kościelnej w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
23	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	>0	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Budowa drogi w Blizocinie - pomoc finansowa	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
24	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez	Długość drogi [mb]	0	571	Minimalizacja negatywnych skutków	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Kobylce, ul. Lotników	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
		zachowanie obowiązujących poziomów				oddziaływania ruchu drogowego	Polskich, Złota wraz z wykonaniem oświetlenia przy ul. Lotników Polskich		
25	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	718	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Przebudowa drogi gminnej Małuszyn - Dojazdy do pól	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
26	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Bieżące utrzymanie	0	1	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Modernizacja drogi gminnej w Bolescinie, dz nr 73	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
27	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	184	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Modernizacja drogi gminnej w Węgrzynowie	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
28	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Długość drogi [mb]	0	2126	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Modernizacja dróg gminnych w miejscowości Raszów	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
29	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.]	0	>0	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania w budynku Szkoły Podstawowej nr 2 i Szkoły Muzycznej w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
30	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.]	0	>0	Poprawa efektywności energetycznej	Realizacja programu priorytetowego "Ciepłe Mieszkanie" w Gminie Trzebnica	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
						obiektów na terenie gminy			
31	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.]	0	>0	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	Remont elewacji budynku (kamienicy) przy ul. Kwiatowej 8 w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
32	Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez zachowanie obowiązujących poziomów	Liczba wykonanych projektów [szt.]	0	>0	Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę utwardzenia terenu, zjazdu z drogi powiatowej, piłkochwyty, ogrodzenia i drogi wewnętrznej w miejscowości Ujeździec Wielki	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
33	Zagrożenia poważnymi awariami	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych	Liczba opracowanych dokumentacji	0	>0	Bezpieczeństwo społeczności	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Gminie Trzebnica poprzez przebudowę istniejącego przejścia na aktywne przejścia dla pieszych w ciągu ul. Ks. Dz. W. Bochenka	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
34	Zagrożenia poważnymi awariami	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych skutków awarii dla ludzi i środowiska	Liczba opracowanych dokumentacji	0	>0	Bezpieczeństwo społeczności	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Gminie Trzebnica poprzez przebudowę istniejącego przejścia na aktywne przejścia dla pieszych w ciągu ul. Obrońców Pokoju	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
35	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Długość ścieżki [km.]	0	>0	zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń	„Dolnośląska Cyklostrada” na odcinku około 13 km Trasy EuroVelo 9 przebiegającym przez Gminę Trzebnica	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
						emitowanych do powietrza			
36	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Długość ścieżki [km.]	0	>0	zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza	„Dolnośląska Cyklostrada” na odcinku około 8 km Trasy Kamiennej przebiegającej przez Gminę Trzebnica	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
37	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Liczba mieszkańców korzystających ze świetlicy [os.]	0	329	Edukacja mieszkańców	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z niezbędną infrastrukturą w Brzeziu	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
38	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Liczba wykonanych dokumentacji [szt.]	0	>0	Edukacja mieszkańców	Dokumentacja projektowa budowlano-wykonawcza na budowę świetlicy wiejskiej, boiska i placu zabaw w miejscowości Będkowo	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
39	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Liczba wykonanych dokumentacji [szt.]	0	1	Edukacja mieszkańców	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z niezbędną infrastrukturą w Świątnikach	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
40	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba rozbudowanych obiektów [szt.]	0	1	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Domanowicach	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
41	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba wykonanych dokumentacji [szt.]	0	1	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy	Rozbudowa i przebudowa świetlicy wiejskiej w Skoroszowie	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
42	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Liczba zarejestrowanych użytkowników [os.]	0	1	Edukacja mieszkańców	Budowa siedziby Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej im. Jana	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							Kasprowicza w Trzebnicy, Jako innowacyjnego centrum kulturalnego		
43	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Powierzchnia boiska [m2]	0	400	Aktywizacja społeczeństwa	Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Komorówko	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
44	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Powierzchnia boiska [m2]	0	400	Aktywizacja społeczeństwa	Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Rzepotowice	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
45	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Powierzchnia boiska [m2]	0	400	Aktywizacja społeczeństwa	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Skoroszowie	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
46	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Liczba zmodernizowanych obiektów [szt.]	0	2	Aktywizacja społeczeństwa	Modernizacja dwóch obiektów sportowych typu Orlik zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebnica	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
47	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Liczba wybudowanych obiektów [szt.]	0	1	Aktywizacja społeczeństwa	Budowa zadaszenia o stałej konstrukcji wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym istniejącego boiska przy szkole podstawowej w Boleścinie	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
48	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Liczba wykonanych dokumentacji [szt.]	0	1	Aktywizacja społeczeństwa	Dokumentacja projektowa na budowę boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Brochocin	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
49	Edukacja społeczna	Aktywizacja społeczeństwa	Liczba wykonanych dokumentacji [szt.]	0	1	Aktywizacja społeczeństwa	Budowa obiektów rekreacyjno-sportowych wraz z niezbędną infrastrukturą oraz małą architekturą w Trzebnicy przy ul. Czerosiowej	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania
50	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba przebudowanych obiektów [szt.]	0	1	Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń biurowych na mieszkania komunalne w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Cel	Wskaźnik			Kierunek inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
						gminy			
51	Zagrożenia poważnymi awariami	Zmniejszenie potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi i środowiska	Liczba wybudowanych obiektów	0	1	Poprawa bezpieczeństwa na terenie gminy poprzez walkę z konkretnymi rodzajami zagrożeń	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z remizą strażacką w miejscowości Ujeździec Wielki	Gmina Trzebnica	Nieotrzymanie dofinansowania

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 19. Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2031	
1	Gospodarka wodno-ściekowa	dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Trzebnica	20	20	20	20	100	Budżet Gminy
2	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	Gmina Trzebnica	10	10	10	10	40	Budżet Gminy
3	Ochrona klimatu i jakości powietrza	dotacja celowa na zadania służące ochronie powietrza polegające na wymianie źródła ciepła na korzystniejsze z punktu widzenia kryterium sprawności energetycznej oraz kryterium ekologicznego	Gmina Trzebnica	60	60	60	60	240	Budżet Gminy
4	Gospodarka wodno-ściekowa	Utrzymanie rowów, cieków i urządzeń melioracyjnych w dobrym stanie technicznym	Gmina Trzebnica	160	160	160	170	680	Budżet Gminy
5	Zasoby przyrodnicze	Bieżące nasadzenia, pielęgnacja i wycinka drzew	Gmina Trzebnica	170	170	170	180	700	Budżet Gminy
6	Zagrożenia hałasem	Remont drogi gminnej nr 102052D w miejscowości Masłowice	Gmina Trzebnica	909	-	-	-	-	Budżet Gminy, DUW

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2031	
7	Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi powiatowej nr 1331 D Janiszów - Biedaszków Wielki Etap 1 i 2	Gmina Trzebnica	2691	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
8	Zagrożenia hałasem	Budowa drogi gminnej w miejscowości Domanowice	Gmina Trzebnica	560	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
9	Zagrożenia hałasem	Budowa dróg gminnych w Trzebnicy (ul. Zielonego Dębu i ul. Bukowej)	Gmina Trzebnica	2960	-	-	-	-	Budżet Gminy
10	Zagrożenia hałasem	Modernizacja dróg gminnych w miejscowościach Raszów, Taczów Mały, Skoroszów, Cerekwica, Masłów	Gmina Trzebnica	868	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
11	Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi gminnej ul. Janusza Korczaka w miejscowości Trzebnica	Gmina Trzebnica	412	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
12	Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi gminnej w Biedaszkowie Wielkim	Gmina Trzebnica	673	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
13	Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Świątniki	Gmina Trzebnica	998	-	-	-	-	Budżet Gminy
14	Zagrożenia hałasem	Przebudowa ulic Malinowej, Poziomkowej, Jagodowej i Borówkowej w Trzebnicy wraz z budową i przebudową infrastruktury towarzyszącej	Gmina Trzebnica	1729	2284	-	-	-	Budżet Gminy, DUW
15	Zagrożenia hałasem	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Ujeździec Mały	Gmina Trzebnica	460	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
16	Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Koniowo	Gmina Trzebnica	756	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
17	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci kanalizacyjnej, sanitarnej oraz sieci wodociągowej wraz z przebudową dróg w miejscowości	Gmina Trzebnica	2516	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2031	
		popegeerowskiej Nowy Dwór (Gmina Trzebnica)							
18	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa II etapu sieci kanalizacji sanitarnej i odcinka sieci wodociągowej wraz z odbudową nawierzchni drogi w miejscowości Nowy Dwór	Gmina Trzebnica	3933	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
19	Zasoby przyrodnicze	Utworzenie Parku Miejskiego im. Marii i Lecha Kaczyńskich w Trzebnicy - II Etap	Gmina Trzebnica	2622	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
20	Gospodarka wodno-ściekowa	Poszukiwanie wód termalnych w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	3670	5582	13624	-	-	Budżet Gminy
21	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa, przebudowa i modernizacja oświetlenia drogowego w Gminie Trzebnica w miejscowościach: Trzebnica, Małuszyn, Biedaszków Wielki, Domanowice, Księginice, Piersno, Kobylice, Koniowo, Brzezie, Sulisławice oraz Skarszyn	Gmina Trzebnica	2638	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
22	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Przebudowa kotłowni i montaż instalacji gazowej w istniejącym budynku hali sportowej przy ulicy Kościelnej w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	120	18	-	-	-	Budżet Gminy
23	Zagrożenia hałasem	Budowa drogi w Blizocinie - pomoc finansowa	Gmina Trzebnica	300	-	-	-	-	Budżet Gminy
24	Zagrożenia hałasem	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Kobylice, ul. Lotników Polskich, Złota wraz z wykonaniem oświetlenia przy ul. Lotników Polskich	Gmina Trzebnica	500	-	-	-	-	Budżet Gminy

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2031	
25	Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi gminnej Małuszyn - Dojazdy do pól	Gmina Trzebnica	252	-	-	-	-	Budżet Gminy, DUW
26	Zagrożenia hałasem	Modernizacja drogi gminnej w Boleścinie, dz nr 73	Gmina Trzebnica	170	-	-	-	-	Budżet Gminy
27	Zagrożenia hałasem	Modernizacja drogi gminnej w Węgrzynowie	Gmina Trzebnica	100	-	-	-	-	Budżet Gminy
28	Zagrożenia hałasem	Modernizacja dróg gminnych w miejscowości Raszków	Gmina Trzebnica	25	-	-	-	-	Budżet Gminy
29	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania w budynku Szkoły Podstawowej nr 2 i Szkoły Muzycznej w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	30	-	-	-	-	Budżet Gminy
30	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Realizacja programu priorytetowego "Ciepłe Mieszkanie" w Gminie Trzebnica	Gmina Trzebnica	329	-	-	-	-	Budżet Gminy
31	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Remont elewacji budynku (kamienicy) przy ul. Kwiatowej 8 w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	90	90	90	-	-	Budżet Gminy
32	Zagrożenia hałasem	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę utwardzenia terenu, zjazdu z drogi powiatowej, piłkochwytu, ogrodzenia i drogi wewnętrznej w miejscowości Ujeździec Wielki	Gmina Trzebnica	21,630	-	-	-	-	Budżet Gminy
33	Zagrożenia poważnymi awariami	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Gminie Trzebnica poprzez przebudowę istniejącego przejścia na aktywne przejścia dla pieszych w ciągu ul. Ks. Dz. W. Bochenka	Gmina Trzebnica	135,850	-	-	-	-	Budżet Gminy, DUW

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2031	
34	Zagrożenia poważnymi awariami	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Gminie Trzebnica poprzez przebudowę istniejącego przejścia na aktywne przejścia dla pieszych w ciągu ul. Obrońców Pokoju	Gmina Trzebnica	119,950	-	-	-	-	Budżet Gminy, DUW
35	Ochrona klimatu i jakości powietrza	„Dolnośląska Cyklostrada” na odcinku około 13 km Trasy EuroVelo 9 przebiegającym przez Gminę Trzebnica	Gmina Trzebnica	261,747	-	-	-	-	Budżet Gminy
36	Ochrona klimatu i jakości powietrza	„Dolnośląska Cyklostrada” na odcinku około 8 km Trasy Kamiennej przebiegającej przez Gminę Trzebnica	Gmina Trzebnica	194,30	-	-	-	-	Budżet Gminy
37	Edukacja społeczna	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z niezbędną infrastrukturą w Brzeziu	Gmina Trzebnica	2179,913	-	-	-	-	Budżet Gminy, Polski Ład
38	Edukacja społeczna	Dokumentacja projektowa budowlano-wykonawcza na budowę świetlicy wiejskiej, boiska i placu zabaw w miejscowości Będkowo	Gmina Trzebnica	40,000	-	-	-	-	Budżet Gminy
39	Edukacja społeczna	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z niezbędną infrastrukturą w Świątnikach	Gmina Trzebnica	50,00	500,00	500,00	-	-	Budżet Gminy
40	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Domanowicach	Gmina Trzebnica	50,00	-	-	-	-	Budżet Gminy
41	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Rozbudowa i przebudowa świetlicy wiejskiej w Skoroszowie	Gmina Trzebnica	50,00	350,00	350,00	-	-	Budżet Gminy
42	Edukacja społeczna	Budowa siedziby Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej im. Jana Kasprowicza w Trzebnicy,	Gmina Trzebnica	2350,00	-	-	-	-	Ministerstwo Kultury i dziedzictwa narodowego

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2031	
		Jako innowacyjnego centrum kulturalnego							
43	Edukacja społeczna	Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Komorówko	Gmina Trzebnica	340,00	-	-	-	-	Budżet Gminy
44	Edukacja społeczna	Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Rzepotowice	Gmina Trzebnica	355,00	-	-	-	-	Budżet Gminy
45	Edukacja społeczna	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Skoroszowie	Gmina Trzebnica	350,00	-	-	-	-	Budżet Gminy
46	Edukacja społeczna	Modernizacja dwóch obiektów sportowych typu Orlik zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebnica	Gmina Trzebnica	922,00	-	-	-	-	Ministerstwo Sportu i Turystyki, Budżet Gminy
47	Edukacja społeczna	Budowa zadaszenia o stałej konstrukcji wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym istniejącego boiska przy szkole podstawowej w Boleścinie	Gmina Trzebnica	750,783	-	-	-	-	Ministerstwo Sportu i Turystyki, Budżet Gminy
48	Edukacja społeczna	Dokumentacja projektowa na budowę boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Brochocin	Gmina Trzebnica	35,00	-	-	-	-	Budżet Gminy
49	Edukacja społeczna	Budowa obiektów rekreacyjno-sportowych wraz z niezbędną infrastrukturą oraz małą architekturą w Trzebnicy przy ul. Czerosińskiej	Gmina Trzebnica	1800,00	-	-	-	-	Budżet Gminy, polski Ład
50	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń biurowych na mieszkania komunalne w Trzebnicy	Gmina Trzebnica	17,220	-	-	-	-	Budżet Gminy
51	Zagrożenia poważnymi	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z remizą strażacką w	Gmina Trzebnica	236,00					Budżet Gminy, RFIL

Lp.	Obszar inwentaryzacji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [tys. zł]					Źródło finansowania
				2024	2025	2026	2027	2028-2031	
	awariami	miejsowości Ujeździec Wielki							

Źródło: Opracowanie własne

8. MONITORING, EWALUACJA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Aby realizacja zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w Programie Ochrony Środowiska zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring realizacji zadań własnych będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie gminy oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji Programu Ochrony Środowiska, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

Burmistrz Gminy Trzebnica, zgodnie z art. 18 ust 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, będzie sporządzał co 2 lata raporty z wykonania Programu Ochrony Środowiska, które zostaną przedstawione Radzie Gminy, a następnie przekazane Zarządowi Powiatu Trzebnickiemu.